

Ålen Lone

Frode Sten Jacobsen

Karlstadgata 4b

0553 Olso

jacobsenfrode@hotmail.com

95731662

ÅLEN LONE SNOR SEG omkring på havets bunn blant sjøgress og blæretang. Hun bor der nede under bølgene, ikke langt unna bryggene og badestrande i nærheten av der du bor. Lone er *ikke* en elektrisk ål, hun gløder ikke og det spraker ikke små hvite lyn i alle retninger når hun svømmer slik omkring. Og ikke er hun tre meter lang, heller. Nei. Ålen Lone er en helt vanlig europeisk ål. Det finns ikke strøm i henne i det hele tatt. Omkring én meter lang, er hun faktisk en forholdsvis liten ål, ja, til jente å være. Ja, for det som er litt rart, er at hun allerede som tiåring nå har vokst seg ganske mye større enn sin egen far! Tenk, den lille jentungen har blitt større enn sin egen pappa! For jenter blir nemlig det: Større enn fedrene sine. Så nå er det Pappa Ål som er minsten i familien, selv om han fortsatt er den eldste.

Til jente å være, er Ålen Lone allikevel ikke særlig stor. Line derimot, søsteren til Lone, er mye større, selv om hun er to år yngre. Men selv om Lone er liten, er hun allikevel en veldig god svømmer. Ja, kanskje nettopp derfor: fordi hun er liten og kjapp. Rask som et lyn, er hun. Og smidig. Smidig som en snok, snor hun seg gjennom eikene på et sykkelhjul, eller gjennom slangen på en støvsuger, og kan klemme seg igjennom der andre ikke kommer inn.

Lillesøsteren, Line, er *ikke* særlig smidig. Hun har blitt for stor og klumpete. Så der Line har problemer med å komme seg inn, der smetter Lone igjennom som ingenting. Men om en stor krabbe kommer og truer søstrene og vil ta dem og klype til, da svømmer Line frem foran Lone og skremmer de skumle klørne, så de skygger bakover og forsvinner i tangen. Ja, slik hjelper og utfyller de to søstrene hverandre, Lone er flink til noe og Line kan andre ting.

For ti somre siden, da Lone ble født lurte Mamma Ål på hva de skulle kalle den lille, rare skapningen.

- Lo, sa Pappa Ål.

Så smilte han skøyeraktig til Mammaen, som syntes Lo var et fint navn først ... men da gapskrattet Pappa Ål høyt:

- Ha ha ha. Ålen Lo! Ja den var god!

Mamma Ål smilte smalt tilbake, og var rask med å si at det gikk jo neimen ikke an, for da kom nok den lille jenta deres til å bli ertet av de andre ålene.

- Men, hva med Lone? kom hun straks på med et stort smil. Også kikket mammaen bort på Pappa Ål med de store oppspilte øyne sine, som sa alt om hva hun mente og følte om saken.

- Ja, sa Pappa Ål henrykt, det er et fint navn.

Også følte han samtidig at han hadde vært med å finne det på, siden det jo var han som hadde kommet på halvparten av navnet.

To varme smil bredte seg raskt fra det ene åle-ansiktet til den andre. De nikket iherdig til hverandre. Pappa Ål tenkte grundig på det og Mamma Ål smakte på navnet:

- Lone.

Og slik ble det.

Aldri skulle noen av dem slutte med det: å kalle henne Lone. Og ikke ville hun bytte heller, ikke for alt i verden, for navnet var fint og det fulgte henne rundt i verden, så lenge hun levde der nede blant sjøgress og blæretang, like under bølgene ved bryggene og badestranda, et sted.

DETTE VAR DEN DAGEN i måneden, utpå høsten en gang, da familien Lo hadde storrengjøring. Der nede på havets bunn, skulle hele ålehuset vaskes og ingenting stod på sine faste plasser. Alt var hult til bulter. Møblene stod stablet oppå hverandre inne på kjøkkenet. Og vann til å vaske med, var det mer enn nok av. En stein kom med ett svevde ut av stuevinduet. De lysegrønne gardinene av vevet sjøgress bølget lett på seg i strømmingene, da steinen - som var Mamma Ål sin favoritt stol - kom farende forbi. Nå landet den mykt i tangen og taren utenfor vinduet, hvor den rullet litt på seg som om det hele foregikk i sakte film. Det ene og det andre kom svevende ut av den åpne inngangsdøra. Ting og tang! lå snart utenfor i sanden på sjøbunnen blant blåskjell og småkrabber.

Om noen hadde svømt over huset til familien Lo med dykkermaske, hadde de nok ikke fått øye på huset, sånn helt uten videre. For oven ifra så det ikke ut som noe annet enn en stor, brungrå stein med en hel masse grønn tang, som svalet unisont i bølgevinden. Men bare en helt vanlig stein, var det altså ikke! Nei! et stort, flott hus. Et ålehus! En enebolig i landlige ... i sjølige omgivelser. Og med kort vei til stranda. Hav utsikt og det hele. Den store steinen, ålehuset, var nemlig hul, og inne var det plass til både møbler og folk. Ålfolk. Det store fine huset med grønske på taket, kunne nesten minne litt om et gammelt gråbrunt stabbur med gresstak. Og nå valet grønsken på taket i takt med strømmen og bølgene i vannet. Først litt til den ene siden, før bølgene viftet gressteppet tilbake og over mot den andre siden. Sakte svalet det grønne taket i samme takt, samtidig som det stod støv- og smusskyer ut fra de åpne hullene, vinduene, som ålene kunne stikke hodene ut av.

Det var som om den gamle hullete steinen hadde sprunget til liv, der nede på sjøbunnen, med sitt grønt hår og med gjørme og smuss drivende ut av neseborene og munnen på det, som et eneste langt og seigt slør. En liten grusvei av småstein slynget seg gjennom den gyngende plenen av sjøgress

og tang. Gangveien, eller rettere: snokstien, slynget seg like bort til en liten koselig steintrapp. Tre trinn ledet opp til en tung dør, den som nå stod på vidt gap.

Og der.

Innenfor fór Mamma Ål rundt som en virvelvind, med et stort forkle og en vaskefille i den digre kjeften. Hun, mamma ålen, var den største europeiske ålen du kan tenke deg. Bort i mot *to* meter lang var hun. Og det er langt for en ål! Tykk som en badering var hun rundt magen. Og nærmere hundre år gammel.

Pappa Ål skulle akkurat til å sette seg nedpå, for å ta seg en pust.

- Nei! Nei. Nei. Ikke sitte! Nå skal vi vaske ferdig, smalt det fra kjøkkenet.

- Jammen, er vi ikke ferdig nå da, svarte Pappa Ål oppgitt.

Han begynte å bli mektig lei av alt sammen.

Vasking og rydding er det eneste Mamma Ål bryr seg om, tenkte Pappa Ål kraftløst.

- Ser det ikke bra ut nå, da?

- Nei, nei, nei! Det gjør det aldeles ikke. Snart kommer jentene våre tilbake med middagen. Og den skal også på bordet. Vi har mer enn nok å ta oss til her. Og er langt fra ferdig, så kom igjen gamle gubbe, få fart på loffene!

Alt dette sa hun uten å trekke pusten gjennom gjellene sine, én eneste gang.

Pappa Ål turte ikke si i mot Mamma Ål, for hun var nesten tre ganger så stor som ham. Og når kvelden kom, visste han at han ikke fikk klem og kos og god natt nuss, ja, om hun fortsatt var sur og sint på ham. Så Pappa Ål spratt motvillig opp, viftet med den lange ryggfinnen - som lå hele veien langs den sorte ryggen - og satt vannet i bevegelse inne på stuerommet.

Finner, ikke loffer, tenkte Pappa Ål furtent, men sa ingen ting om det, mens han sopte den hvite buken irritert mot stuegulvet og skurte det rent for alger og smuss.

Mamma Ål var en stor dame, det var ingen tvil om det. Og damer er som alle vet: mye større

enn menn, ja, om man er en ål, da. Hele tre ganger så lang som mannen sin, og sikkert en god del sterkere. Så Pappa Ål hadde lite han skulle ha sagt, der hjemme. Faktisk var hun blitt så enorm, at hun ikke hadde vært ute av huset på flere år. Pappa Ål visste ikke sin arme råd. Og lurte stadig på om hun i det hele tatt ville klare å åle seg ut gjennom utgangsdøra. Han hadde tenkt på det lenge, at hun ikke klarte det, og at det kanskje var derfor hun ikke *ville* bli med på søndagstur, men heller tøfle rundt der hjemme og styre og stelle i huset.

Sikkert for å slippe å dumme seg ut, tenkte han ergerlig, mens han snoket videre langs stuegulvet, med underleppa enda lengre ut enn vanlig - underbitt som han var fra før.

Tenk om hun satt seg fast i døra! Så feit, så svær som hun hadde blitt. Bom fast. Uten å komme verken ut eller inn. Hvordan skulle det ta seg ut? Hva ville folk si? Og hvordan skulle de få henne løs? Pappa Ål så for seg et helt lag på ti-tolv åler, som dyttet i hans gigantiske kone, fra innsiden, mens andre halte og dro i henne fra utsiden. Nei, han ble helt varm og rød i kinnene, når han tenkte på det. Hva skulle ål-folket si? Ja, da ville de nok få noe å prate om, tenkte han beskjemet.

- Se jeg rydder! ropte han stolt, for å få bekreftelser der inne fra kjøkkenet.

Men det kom ingen.

- Ok, men i morgen drar vi ut. Bort til stranda, alle sammen! ropte han inn til henne.

Det kom heller ikke noe svar, da.

Stadig vekk maste han på henne, om de kunne dra på denne søndagsturen sammen. Svømme bort til bryggene, til stranda. Ikke var det lange turen, heller. Det burde hun klare, tenkte han. Men hver gang han maste, bare okket og bar Mamma Ål seg. Hun hadde jo alltid så mye å ta seg til i det store huset. Det skulle vaskes, ryddes, lages mat, og ikke nok med det, det måtte jo res senger, og ... og hun måtte jo vaske tøy, det forstod han vel. Ja, og dessuten hadde hun vondt i gattfinnen.

Pappa Ål visste ikke engang hva det var. *Gattfinnen!*? Og han var nok litt for stolt, til å spørre henne sånn rett ut, så han lot det være. Nei, Mamma Ål hadde neimen ikke tid til noen søndagstur, var svaret han fikk. Hver bidige søndag. Så da ble det rengjøring i huset, heller.

Men Pappa Ål fortsatte å spørre. Han ga seg ikke. Liten og kjapp som han var, stakk han seg fort unna, om det skulle bli husbråk og Mamma Ål var på krigsstien. For han måtte jo forsøke å få henne med, få henne til å røre litt på seg, ja, for den søndagsturen ville han ha henne med på, om det så skulle bli det siste han gjorde.

IKKE LANGT FRA BRYGGENE, inne ved badestranda, svømte søstrene Lone og Line rundt for å finne mat til middagsbordet. Ål spiser mye rart: kreps, muslinger, blåskjell, insekter og fisk. Så det var mye å velge mellom. Fisk var det som fristet søstrene mest, men de var ikke alltid så enkle å få tak i, slike lynraske småfisk som var kjappe til å gjemme seg bort. For selv om Lone var en kjapp ål, var det neimen ikke lett, og nå fór hun som et lyn frem langs bunnen, kavet opp mudder og slam, der hun buktet den lille tynne kroppen sin av sted for å fange en slik liten kjapping av en torskefisk.

Line lå å slappet av, halvveis under en stein, litt lenger borte på tarebunnen.

At det går an å være så lat, tenkte Lone litt irritert, her svømmer jeg rundt som et pisket skinn, mens Line bare ligger der og drar seg.

Det var da hun fikk øye på en liten fisk som svømte rundt mellom sagtangen, bare noen få meter foran henne. Hun smøg seg langs bunnen som en slange og kom sakte innpå den bakfra. Det livsfarlige rovdyret, pytonslangen, smøg seg inn på byttet bakfra. Hun snoket seg fremover, følte seg barsk og tøff som et tog. Og med ett fór hun frem gjennom den brune blæretangen. Og hugg til så hun fikk munnen full av vann, ingenting annet.

Fisken, var søkk borte.

Som ved et trylleslag hadde den forsvunnet, og ikke så hun hvor den hadde tatt veien, heller. Lone reiste hun seg opp på halen, som en kobra-slange, for å få litt bedre utsyn utover bunnplanet rundt seg. Kikket til venstre og til høyre ... men fisken var ikke å se noe sted.

Det var da hun la merke til Line, som lå der fremme og smilte lurt. Hun svømte litt nærmere. Hva var det søsteren hadde i munnviken? Lone og svømte helt bort til henne.

- Der er du ja, lurte på hvor det ble av deg, sa Lone litt irritert til lillesøsteren.

- Jeg har ligget her hele tiden, mumlet Line ut av den ene munnviken.

- Ja vel! Så mens jeg jager rundt og jobber for føden, så ligger du her å slapper av og koser deg!? Det er dårlig gjort!

I den lille pausen som oppstod, forsøkte Lone å se hva det var søsteren hadde i munnviken.

- Dessuten har du matrester i munnviken. Du har vel ikke spist fra fangsten vår!?

Plutselig begynte det å røre på seg i den andre munnviken til søsteren. Lone stoppet, rakk ikke å si noe mer. Men måtte gjøre store øyne, da det som først hadde sett ut som en matbit fra tidligere, viftet med halen, sprellet i vei og dasket Line over leppene så det kilte henne. Nå klarte ikke Line å holde seg lenger:

- Ha ha, lo hun gjennom neseborene og med munnen snurpet hardt igjen.

Da så Lone hva det var. For der var den! Den lille torskefisk, som Lone nettopp hadde jaget. Den sprellet i vei med halen på utsiden, da søsterens gjorde trutmunn og store, lattermilde øyne.

- Jøss. Ja, det må jeg si, sa hun forbløffet, beklager at jeg kjeftet på deg. Det var jo egentlig ganske lurt det der, å ligge sånn på lur å gjemme seg. Det kan vi gjøre igjen. Jakte sammen. Jeg skremmer dem foran meg, mens du ligger på lur og sanker inn fangsten i det store gapet ditt.

Line nikket og smilte mens hun fortsatte å snurpe munnen hardt igjen.

Lone tenkte at søsteren ikke var så dum allikevel, at det var godt gjort og en lur måte å fange fisk på.

- Ok, la oss dra hjem med fangsten.

Lone rasket med seg det grønne nettet med alt de hadde fanget og samlet sammen.

Søstrene svømte utover på dypere vann. Men, lite visste de to jentene: om alle farene og det store eventyret som ventet den lille lykkelige åle-familien, som bodde i den store hule steinen med det grønne håret.

DA DE KOM FREM til huset, var alt i sin skjønneste orden. Alle stoler stod på sine faste plasser. Sengene var redd og i orden. Kjøkkenet så nærmest nytt ut, og gulvet på stua var så skinnende rent at de nok kunne ha spist middagen sin rett fra steingulvet. Loftsrommet hennes var også helt strøkent.

- Jøsses, nå har dere jammen vært flinke, sa Line da hun kom inn på kjøkkenet med det grønne nettet i finnene. Pappa Ål var matt og blek ut, men Mamma Ål smilte stolt.

- Ja, det er *sånn* vi skal ha det her hos oss. Så godt å se dere, tuppene mine. Kom å gi mamma en ordentlig slangeklem, sa hun inviterende med åpne finner. De falt i armene, i finnene på henne, men Mamma Ål nøyde seg ikke så lett:

- Nei, nei, nei. Ikke en sånn kantete bakhode-kos. Nei, jeg liker ikke slike løse om-tvinninger, sa hun følsomt. For Mamma Ål var nøye på kosen. De skulle ikke fare med tullekoserier. Det skulle være skikkelige greier, når man først ga hverandre en klem, var hennes innstilling til saken.

- Fult og helt, sa hun og tvinnet den enorme kroppen sin rundt jentene.

Hun klemte dem sånn akkurat passe. Og dette kunne hun. For der hjemme gjorde Mamma Ål alt hundre prosent ordentlig. Og hun var jo bare der hjemme, så det betød nok mye for henne, at ting ble gjort skikkelig og presis, akkurat som med vaskingen.

- En skikkelig trippel-kos, sa hun fornøyd.

De viklet halefinnene sammen og viftet med dem. Det prikket og ilte oppover ryggraden på Lone.

- Hi-hi. Nei, hold opp nå, flirte hun.

Knuten løste seg opp og de tre ålene gled smidig fra hverandre.

- Hvor ble det av pappa?

- Han svømte vel ut en tur, tenker jeg.

- Ok. Hva skulle han, da?

- Trengte vel bare litt friskt vann, sa Mamma Ål og ville ikke snakke mer om det.

- Han kommer nok snart tilbake La oss begynne å tilberede middagen, var hun rask med å foreslå. - Nå er jeg spent, altså.

Det sitret av spenning og forventning i den store, sultne mamma-kroppen.

- Hva har dere klart å fange i dag, da? lurte hun og tok tak i det grønne nettet for å kikke ned i det.

Akkurat da hun åpnet opp snøret på toppen av sekken, fór den lille fisken ut i et voldsomt jag. Hit, dit og frem og tilbake fór den lille krabaten, som en sprettball mot vegger og tak, mens den lette etter en åpning for å komme seg ut. Mamma Ål var nær ved å dåne. Hun tok seg til pannen med den ene finnen. Rullet over på ryggen, samtidig som hun okket og bar seg.

- Å nei, å nei! jamret hun seg. - Vi som akkurat har ryddet og vasket.

Jentene satte etter den lille fisken. Det gikk *så* fort for seg at de rent glemte å se seg for: Brått og brutalt dunket de to åle-hodene sammen. Og de ble liggende på kjøkkengulvet å rulle med de store åle-øynene, mens den lille fisken jaget rundt oppunder taket.

- Trøste å bære, klaget Mamma Ål og kikket opp på den lille lynkjappe rakkeren.

Lone ble sittende å se stjerner og planeter, da det med ett dumpet ned en tanke i det øre hodet hennes. Hun svingte seg helt om, som når en solstråle treffer et speil og var trill rundt på et blunk. I neste øyeblikk var hun borte ved kjøkkenvinduet og smalt det hardt igjen.

- Og nei du, din lille krabat. Her skal du ikke få unnslippe, sa hun da fisken dasket mot glassruten.

Den lille rakkeren segnet om og sank slapt mot gulvet. Helt svimeslått.

- Det er vel best at vi tar hånd om deg nå, sa Line, plukket den lille rakkeren opp etter halen og la den i den sorte gryta.

Mamma Ål korset seg, pustet og peste som om det var hun som hadde jaget omkring etter finsken. Det ble rent for mye for Mamma Ål, som nå satt seg i en stol for å få igjen pusten.

Jentene fortsatte med å putte litt av hvert fra kjøkkenskapet, ned i den store gryta.

- Da Mamma Ål hadde fått igjen pusten, kikket hun ned i det grønne nettet igjen.

- Ingen flere overraskelser nå, håper jeg.

- Neida, mamma.

Så dro hun frem litt torskerogn: - Ja det er jo *så* godt, strålte hun.

- Og alger, ja, det hører med. Det er godt i salaten. Sammen med denne grisetangen, mumlet hun fornøyd.

- Oi oi oi! En kreps! Det er favoritten min.

Jentene nikkete samtykkende, for de visste at Mamma Ål var gal etter kreps.

- Ja, også de vanlige tingene. Blåskjell og insektlarver.

Deretter satte de tre i gang å tilberede maten, mens de ventet på Pappa Ål.

- Nå må du spise opp maten din!

Pappa Ål sa det med ganske streng stemme, syntes Lone. Hun fikk ikke veldig lyst til å gjøre det, heller, når det skulle være på den måten. Hun ristet litt på hodet og fikk noen brekninger, kanskje mest for å demonstrere litt.

- Det er viktig å spise, vet du. For du vil vel bli stor og sterk?

Ja da! tenkte Lone. Hun hadde hørt det før: Pappa Ål som maste om den evinnelige spisingen, fordi hun var så liten av vekst. Det var nesten ikke til å holde ut. Nå satt hun med hodet mot bordplaten og var litt sur og lei.

- Ja, så ikke de store krabbene kommer og tar deg. Ja eller gud forby, den hersens skarven, sa Pappa Ål med is i stemmen.

- De får aldri tak i meg, sa Lone, jeg er alt for kjapp for dem.

- Jo jo. Kjapp det er du, men allikevel, det er nå en fordel å ha litt kjøtt på beina, da. Fiskebeina. Se bare på mora di. Hun er den største ålen i mils omkrets. Om folk hadde sett henne, kunne de forvekslet henne med en elektrisk ål fra Amazonas, som kan bli en halv meter rundt livet. Han slo ut med finnene. - Og tenk, tre meter lang, sa han litt ubetenksomt.

Tankeløst. Ufølsomt. For en idiot, tenkte Mamma Ål, mens hun satt der å led med det i stillhet. Hun ville ikke ta den diskusjonen nå, foran jentene, men hun så strengt på ham.

Da han omsider skjønnte at han hadde gått for langt, smilte han tynt og usikkert til henne, men Mamma Ål smilte aldeles ikke tilbake til denne fjotten av en mann, som hun måtte stå ut med.

- Jaså, så du mener det! nøyde hun seg med å si.

- Ja. Øh. Altså. He-he. - Misforstå meg rett, det var ikke sånn ment, var han rask med å si.

- Nei. He-he. Dere forstår, fortsatte han glatt-tunget, det er ikke så mange av oss åler igjen her på våre breddegrader, lenger. Tidligere i dag svømte jeg litt rundt i nabolaget, og ganske langt ut på dypet, men jeg så faktisk ingen andre av vårt slag. Har sant og si ikke sett en eneste av våre åle-brødre på lenge, fortsatte han dystert. Jeg husker tilbake på sytti-tallet, da var det omkring hundre åle-familier i området her vi bor, sa Pappa Ål med lengsel i blikket.

De andre himlet med øynene.

- Hundre familier! utbrøt Lone forundret.

- Ja, sa Mamma Ål, det er riktig som pappa sier. Hundre familier, akkurat som oss.

- Noen ganger lurer jeg på om vi er i ferd med å bli utryddet, sa Pappa Ål.

UTRYDDET!

Det var et skummelt ord, tenkte Lone. Hun følte det også på den trykkende stillheten som fulgte.

Deretter så hun for seg hundre store steiner med gresstak. En hel liten koloni av ålehus. En hel masse lykkelige familier, små barn som lekte sammen på de store slettene av sjøgress; gamle koner som stod i klynger og kaklet. Og menn som svømte rundt og jaget sammen. Hun kikket ut av vinduet, over og forbi hodet til pappaen, ut i mørket og langt utover den tomme tarebunnen som strakk seg langt inn i den stupmørke evigheten. Stillheten rundt bordet vedvarte, og hang mellom ålene som en vegg det var vanskelig å prate gjennom. Alle sammen så ned, dypt konsentrert om maten på tallerkenene.

Etter en stund kremtet Pappa Ål.

- Line og Lone. Han så bort på lillesøsteren til Lone, som var blitt omtrent like stor som Mamma Ål. - Hvordan har det seg at jeg har fødd to døtre, så forskjellige. Den ene er stor som en bølge, og den andre er liten som en sild, sa han og tok en stor jafs av fisken.

Pappa Ål smattet høyt og rapte. Ja, for det gjorde han rett som det var. Det betød at han likte maten. Mamma Ål visste det, og syntes det var helt greit. Det var liksom litt hyggelig *det*, når han så tydelig gav uttrykk for sine følelser, tenkte hun og var mest av alt litt kry av maten hun hadde laget.

- Men jeg skal finne noen lekekamerater til dere, sa han og slo verdensvant ut med den ene finnen.

- Så jeg må dra helt til den andre siden av fjorden. For jeg har hørt at familien til onkel Gustav bor der borte, et sted.

Gustav, tenkte Lone og forsøkte å se ham for seg, men klarte det liksom ikke riktig. Det hadde gått en god del år, så bildene, minnene om onkelen hadde liksom gjemt seg bort i en tåke av glemsel.

- Aner ikke hvor familien hans bor, så jeg kan ikke love noe, men ryktene skal ha det til at familien Le slo seg ned der borte på den andre siden av fjorden, et sted. Gustav Le og hans to sønner, Leif og Lenny. Og kona, Gitta. Er neimenn ikke helt sikker på om onkel Gustav fortsatt er der, for jeg har hørt rykter om at han har forsvunnet sporløst ...

- Men, dette har jeg tenkt til å komme til bunns i! sa pappaen og dasket finnen i bordet så maten skvatt.

Alle så forfjamset opp.

Akkurat da, når ingen så det, nappet Line til seg en fiskebit fra asjetten til søsteren. Lone var vandt til det, hun brydde seg ikke og hadde ikke lyst på maten uansett.

Pappa Ål fortsatt å bable i vei, om det ene og det andre. Mamma Ål hadde mer enn nok med å få i seg maten, mens hun nikket bekreftende, en gang i blant.

Da jentene var ferdige å spise, ble de sittende å ventet på å få slippe i fra. Brått smalt det enda en åle-rap fra pappaens ende av bordet. Jentene forsøkte også å klemme ut noen raper, men det ble ikke noe greie på det. Mamma Ål lot det være, hun syntes det fikk være grenser. Og dessuten, hadde hun gjort det, hun som var så stor: ville alle sammen fått fett-sleik og bakoversveis. Ja, kanskje hadde

hun blåst hele familien sin rakt ut av huset.

Nei, det sømmer seg dårlig for en dame, tenkte hun.

Den store rapen til Pappa Ål satte et endelig punktum for måltidet.

Alle gikk hver til sitt.

PAPPA ÅL GIKK INN i stuerommet, krøllet seg opp i et stort, hvitt perleskjell med deilige myke puter av brun blæretang. Han pleide å ligge der om kveldene, etter middagen. Han kikket gjerne på strømmingene utenfor vinduet. Små partikler og sandkorn drev sakte forbi utenfor vinduet; en grønndusk svevde vektløst avsted. Noen reker pikket hodene mot glassruten, som om de ville inn. Glassruten var bunnen på en gammel brusflaske, og den passet perfekt i hullet i steinen.

Pappa Ål tenkte litt på dagen som snart var over. Men snart løp tankene, avsted, utover mot dypet og den andre siden av fjorden.

Han skulle jo legge ut på tur. Finne familien Le.

De to jentene smøg seg inn på Pappa Ål bakfra. Søstrene visste nemlig det: at om de bare lot ham ligge litt i fred, først, ja så ville han begynne å kjede seg. Nå var det en perfekt tid for å spørre ham om han kunne fortelle dem en historie. Stille og rolig snoket de seg frem langs gulvet og ålet seg forsiktig opp i skjellet der han lå fordypet i sine egne tanker. Også spurte de, med sine mykeste stemmer, om han ikke kunne være så snill å fortelle dem mer om onkel Gustav.

- Vær så snill? ba de to søstrene i kor og så opp på ham med store, myke øyne.

- Ja, snille pappa. Fortell om Gustav og hva som skjedde.

- Vel, ne-ei ...

- Jo! vær så snill, ba jentene.

- Hm.

- Åå! ba de og blafret med øyevippene og smilte sine mest sjarmerende smil.

- Ja vel, da, sa Pappa Ål da han var ferdig med gjøre seg vanskelig.

For det var han egentlig ikke. Ikke vanskelig å be om det, nei, for han elsket å fortelle historier, og prate om alt mulig rart. Og når Pappa Ål først hadde fått ordet, var det vanskelig for andre å slippe til. Det bare strømmet ut av ham en endeløs foss av ord, de morsomste og rareste historier.

- Vei, jenter, fortsatte Pappa Ål.

Han kremtet, renset stemmen og begynte å fortelle med sin mørkeste og roligste fortellerstemme.

- Det var tidlig en morgen. En mandag i mai, for bare noen måneder siden.

Han kikket ettertenksomt opp i taket, som for liksom å lete det frem, minnene og alt sammen.

- Det var før grålysning. Nå husker jeg det helt klart, som om det skulle ha vært i dag det skjedde. Jeg lå inne ved bryggene, kveilet opp inne i et gammelt bildekk. Tok en liten lur der, mens jeg ventet på at sola skulle rulle frem over havblikket og varme opp vannet, der inne langs stranda. Mens jeg lå der og døste, hørte jeg en horngjel piske opp vannskorpen over meg. Dere vet, en slik lang, tynn fisk. De kan minne litt om oss, egentlig, bare at det har et slikt spisst sverd foran på snuten. Med den ene finnen trakk han ut et usynlig spyd fra snuten og ut, mens han smattet med den underbitte leppa si.

Jentene gjorde store øyne og nikket iherdig.

Lone syntes pappaen så litt skummel ut, sånn med vidåpne øyne og med det lange usynlige spydet, som stakk ut og rett frem.

- Jeg tror ikke horngjelen så meg, der hun stoppet rett over meg i overflaten, sa Pappa Ål og kikket ned mot bunnen, som om han speidet etter seg selv i bildekket.

- Nei, horngjelen pratet med en fugl. Tror det må ha vært en spurv, som satt inne i buskaset ved stranda. Spurven hadde vært i hagen til herr Henriksen, hoppet rundt og snappet til seg mark fra

komposten, da den overhørte Henriksen som snakket med en nabo over gjerdet: Det var en grusom ting han sa! Hvordan han holdt brønnen ren!

Pappa Ål gjorde store øyne og så på dem med rødt og flammende blikk.

- Hør nå jenter!

- Vi gjør jo det!

- Ja, jo, dere gjør jo det.

- Vet dere hva Henriksen gjorde for å holde brønnen ren?

Stillhet. Han kremtet igjen:

- Hold dere fast: Han puttet Ål i den!

Store øyne møttes og ble forsterket av hverandres skrekk. Pappa Ål fortsatte:

- Det er visstnok et gammelt knep som har gått i arv gjennom generasjoner. Nå i dag, har jo de fleste mennesker innlagt vann, men de gamle brønnene finnes fortsatt, visse steder. Det går sågar rykter om en brønn i Brantevik, i Sverige, der det lever en ål. Brantevik Ålen, som er hundre og femti år gammel! Tenk på det. Det må være den aller eldste nålevende ålen! Ikke engang et menneskene kan bli så gammel.

Lone forsøkte å forestille seg hvor mange år ... måneder ... dager det egentlig var snakk om, men kom raskt ut av tellingen.

- Dobbelt så gammel som de aller fleste noen sinne vil komme til å bli, sa han tankefullt med lav stemme, som om han hvisket det og ikke kunne tro det selv.

Jentene ble helt stille.

Lone forestilte seg en merkelig skapning: En hundre og femti år gammel krok av en ål, med langt hvitt skjegg og tykke briller ...

Da de morsomme tankene ble snart avbrutt av det som søsteren lurte på: - Men det der du sa

om innlagt vann, hva betyr egentlig det?

- He he. Vel, det virker kanskje litt rart det der. Vent nå litt. Jeg kommer til det, sa han og tok en liten tenkepause, før han fortsatte.

- Disse brønnålene spiser plankton og alger. De renser brønnen for smuss og lort. Menneskene brukte dem i gamle dager, for å holde brønnene rene.

- For noe sludder! Hadde det vært meg, hadde jeg ikke spist noe som helst! ropte Lone sint.

- Ja, men da hadde du sultet i hjel, sa Line kort og greit.

Pappa Ål nikket og var enig i det.

- Men uansett så er det utrolig dårlig gjort å kaste et levende vesen ned i et slikt fangehull, og at på til la vedkommende være der nede i over hundre år, helt alene. Uten annet å livnære seg på enn alger og småkryp.

- Ja og sin egen bæs, sa Line og lo.

- Neimen Line da! fniste søsteren og knep øynene igjen.

- Æsj!

Lone fikk gysninger bare av tanken.

- Jo-jo, men tenk på det, da! Hvordan det må være å svømme rundt helt alene i sine egne ekskrementer i over hundre år.

- Nei, da ville jeg heller ha dødd! sa Lone.

- Vel. Mulig det. Men altså, spurven hadde i hvert fall hørt det. Den fortalte det til horngjelen, mens jeg lå der helt stille i bildekket, med ørene på stilk.

- Det betyr at det kanskje fortsatt er en ål i brønnen til herr Henriksen. Han sa iallfall at det var lurt å ha en der.

Pappa Ål rullet med øynene.

- Og når jeg stakk hodet opp av vannet litt senere så jeg en oppmurt, gammel brønn med skråtak. Ikke lang fra stranda.

- Men hva er egentlig en brønn, pappa? lurte Lone.

- En brønn! sa Pappa Ål med et snev av sinne i stemmen. Jo, det er en slik anretning som man kan hente vann i.

- Hente vann? sa jentene i kor.

- Jeg forstår at dette er vanskelig for dere. Men altså, menneskene trenger rent vann å drikke.

- Ha ha. Drikke vann!? utbrøt Lone lattermildt.

- Ja, hva er poenget med det, da? spurte Line og fniste med søsteren.

- Alle mennesker trenger det. Akkurat som mat, er vann livsviktig. Og menneskene må ha rent drikkevann. Det tror jeg er en menneskerett. Akkurat som at vi åler må ha friskt vann å puste i.

- Ja, og det er en fiskerett! kom det kontant og skøyeraktig fra Lone.

Til og med Mamma Ål klukket litt av den morsomheten, der hun satt på en myk pute av grønske, i godstolen og holdt på med noe håndarbeid. Selv om Mamma Ål latet som om hun ikke riktig fulgte med, hadde hun ørene på stilk og fikk med seg hvert bidige ord som ble fortalt fra perleskjellet.

Da den morsomheten og latteren forsvant fra rommet og ut på kjøkkenet et sted, fortsatte Pappa Ål: - Vi åler er egentlig ganske heldige på den måten, for vi kan leve både i salt og i ferskt vann. Og vi trenger ikke annen luft enn det oksygenet vi får fra vannet, som vi på en måte puster inn gjennom gjellene. Dersom herr Henriksen hadde drukket saltvann, ville han nok blitt sinnssyk. Helt tullete og mest sannsynligvis ville han ha falt død om, hvis han hadde fått i seg for mye.

- Det hadde vært til pass for ham! sa Lone hatefullt.

- Ja, det er jeg jammen enig i, sa Pappa Ål.

- Husker dere da vi dro på den lange turen til Sargassohavet i Atlanterhavet, der ute på brådypet

mellom Amerika og Norge. Da samlet alle ålene seg for å lage barn, og etter det, så flyttet vi til et et ferskvann, ja, da dere var små ...

Stillhet.

- Nei ... det var jo lenge siden, dere var små og husker nok ikke noe særlig av det ...

- Hvorfor må vi åler egentlig dra dit for å lage barn? avbrøt Lone, det er jo en ganske dum regel.

- Dra dit og dra dit ... Vel ... eh ... altså.

Pappa Ål likte seg dårlig, når han ikke kunne svare jentene sine om de lurte på ting. Så han følte seg beklemt og vred litt på den tynne kroppen før han fortsatte:

- Uansett, sa han litt småirritert, vi drar dit. Det er fast det! Vel, *kremt*, nå plaprer jeg i vei her ...

- Hvor var vi?

- Jo, du fortalte om brønnen, kom Lone på.

- Ja, hvordan ser de ut egentlig? ville Line vite.

- Vel de er runde. Ofte er de laget av murstein ... eller stein, sa han etter å tenkt litt.

- Også har de et tak, eller en lem over seg, slik at det ikke skal falle mus, rotter eller andre småkryp ned i vannet. Akkurat som brønnen til herr Henriksen, rund og med skrått tretak.

Pappa Ål tenkte litt mer på det ... før han fortsatte: - For oss her nede på havets bunn, er det absurd, altså helt sykt å tenke på, at man må ha vann i en brønn. Men hvordan skal jeg komme på et eksempel så dere kan forstå det ... ja, jo, vi samler jo mat i et nett, også tar vi vare på noe til dagen etterpå. Vi lagrer det liksom, så vi slipper å sanke nytt hele tiden. Slik er det men brønner, de lagrer vannet ...

- Ja, så menneskene kan drikke det siden, avbrøt Lone.

- Men hvordan havnet onkel Gustav egentlig i brønnen, pappa? lurte Line.

- *Det* er det ingen som vet. Og *det* har jeg tenkt til å finne ut av, sa Pappa Ål og rullet på seg.

Kanskje han ble fanget av menneskene.

- Sikkert av herr Henriksen, mente Line.

- Det kan vi jo ikke vite helt sikkert, sa Pappa Ål og fortsatte etter en liten tenkepause:

- Kan hende ble han fanget i en slik ålruise, eller en teine.

- Fanget av tegne. Tegne, er jo bare gøy. Man kan vel ikke bli fanget av det, sa Lone og skisset opp en liten sirkel i vannet med halefinnen sin.

- Nei, ikke tegne. Hadde det enda vært så vel, hadde alt vært greit, mente Pappa Ål og lo litt av misforståelsen.

- Teine! Ikke tegne. En slik felle av netting, med traktformet åpning. Fisker og krabber, ja og ål lar seg av og til lure inn i slike teiner, fordi menneskene legger mat, eller åte i dem. Også svømmer ål eller fisker inn for å forsyne seg og da kommer de ikke ut igjen.

- Kommer man inn, så kan man vel bare svømme ut igjen, samme vei som man kom inn, mente Lone.

- Nei, så enkelt er det ikke. De er laget på en slik måte at om man først kommer inn, så kommer man ikke ut igjen. Det er *det* menneskene kaller teiner, eller ruser, sa han med vidåpne øyne.

- Hm?

De to jentene måtte tenke litt på det ...

- Åluser, sa han tankefullt med blikket festet på et punkt langt ute i rommet et sted. - Ja, det er farlige saker. Pass dere for dem jenter! Blir dere fanget, ender dere på middagsbordet til menneskene.

- Eller så blir man kastet i en brønn, kom det kontant fra Line.

- Ja! Det er sikkert såne som herr Henriksen som setter ut de der åluserne, mente Lone.

- Ja, det vil jeg tro, sa Pappa Ål.

- Han skulle vært kastet i fengsel selv, så kunne han vite hvordan det er å sitte innesperret i en brønn! sa Lone oppjaget.

- Ja, det var sikkert det som skjedde med onkel Gustav, sa Line.

- Vent nå litt da, jeg kommer til det, sa Pappa Ål litt irritert. Han likte ikke å bli avbrutt og ville helst fortelle historien og komme på tingene selv. Nå begynte pappaen å bli litt lei av maset og alle avbrytelsene. Dessuten hadde han nok ikke så mye mer å fortelle, men det ville han nok ikke innrømme, så han avsluttet med å si:

- I morgen den dag, drar jeg over på den andre siden av fjorden, for å se om jeg kan finne familien Le. Dermed basta!

Han blåste ut den hvite buken, rullet seg over på ryggen og la finnene bak nakken. Jentene trillet ut av det hvite perleskjellet. De ble liggende på gulvet under den merkelige lampen, en gammel glassflaske med rød kork, som var festet i taket med en hyssing. Nå lyste lampen opp rommet med et grønt, svakt og eventyrlig lys. Flasken var full av slike små alger, morild, som når de ble satt i bevegelse: lyste opp det dunkle stuerommet. Det glimret, gnistret liksom bølger av nordlys, og det magiske lyset fra flasken ga fra seg akkurat nok lys til at jentene kunne skimte tingene rundt seg, borte ved vinduet og over perleskjellet.

Hver kveld så lenge Lone kunne huske tilbake, hadde det blitt fortalt eventyr og historier i det svake, mystiske lyset i kroken av rommet. Og som åler flest, var Lone et lyssensitivt dyr som kunne se godt i mørket. I stekende sol derimot, likte hun seg dårlig. Da ble hun blendet, og det gjorde som regel vondt i øynene.

Lone så opp på morild som danset i flasken. Det smittet liksom over og inn i øynene hennes, slik at det magiske lyset fikk fantasien hennes til skumme over:

Et eventyr, tenkte hun.

Et farlig oppdrag!

- Kan vi få være med? spurte hun med stjernedryss i de store, blanke øynene.

- Ne-he-hei! Det går nok ikke. Det er alt for farlig for dere. Jeg må svømme over dypet. Hvem vet hva jeg møter på der nede, svarte Pappa Ål barskt.

- Å, vær så snill, ba Lone.

- Kremt ... Nei!

DEN NESTE DAGEN var ikke Pappa Ål å se noe sted. Han hadde lagt i vei tidlig på morgenen, før de andre hadde stått opp og han hadde fortsatt ikke kommet hjem enda middagen var klar.

Nå satt de andre tre spent på hver sin sten rundt bordet, og ventet, håpet at han skulle dukke opp ...

- Nei, vi får vel bare begynne å spise, sa Mamma Ål med ett tungt sukk.

Hadde hun ikke før sagt det, kastet Line seg over krepsehalen og slafset den i seg. Først ble Lone litt forfjamset, fordi det skjedde så fort. Men så tenkte hun at om hun skulle få noe som helst av den krepsen måtte hun ha næringsvett og ikke somle med maten. Så hun var snar med å klore til seg en krepse-klo, rett foran snuten til Mamma Ål.

Hadde Pappa Ål vært der, så hadde det nok vært litt mer orden på serveringen, tenkte Lone, men hun sa ingenting om det til de andre.

Alle tre jafset i seg krepsen på et blunk, og det tok ikke lang tid før all maten var borte. Ingenting ble sagt, de bare spiste og tenkte vel mest på å bekymre seg for Pappa Ål og hvorfor han ikke hadde kommet hjem til middag, slik som regelen var, der i huset.

Senere på kvelden, da de tre satt i stuen, kikket Lone bort på det tomme perleskjellet. Det var som om lyset fra morildlampen ikke var særlig magisk denne kvelden. Ingen historier og morsomt snakk rørte ved fantasiveven oppunder taket over perleskjellet. Og ettersom tiden gikk og pappaen fortsatt ikke kom, gikk alle tre å la seg tidlig, fulle av bekymringer og vonde tanker.

Lone lå i sengen oppe på kvistværelse sitt, men fikk ikke sove. Hva var det som hadde skjedd

med Pappa Ål? Hvorfor hadde han enda ikke kommet hjem? Hun fikk ikke fred, og snodde seg bort til vinduet for å kikke ut. Hun forsøkte å feste blikket langt ute, forbi det svaiende gressteppet i hagen utenfor. Blikket søkte til høyre over en liten skog av blæretang. Deretter knep hun øynene sammen for å se enda litt bedre og søkte seg gjennom sagtangen som lå lenger borte. Snart forsvant blikket hennes langt utover den store sletten av grisetang, som liksom forsvant sammen med mørket og evigheten. Nei, men det var ingen pappa å se, noe sted.

Hun svingte seg bedrøvet ned fra vinduskarmen. Lot seg synke sakte ned mot gulvet og ble liggende litt der, helt i ro. En tåre presset seg frem i øyekroken, snart gikk den i oppløsning, fløt utover og blandet seg med vannet rundt.

Vi skulle aldri ha mast slik på ham om onkel Gustav og alt det der, tekte hun fullstendig nedslått. Alt sammen er min skyld! Hun ålet seg opp i sengen, la seg under det varme teppet av grønske og gråt sine åle-tårer, helt til hun falt i søvn.

Om natten våknet hun av de aller verste mareritt. Store åle-ruser. Slemme menneskeansikter. Never som klemte til rundt tynne mager. Pappa Ål sine brune øyne som bulte ut av hodet på ham. Hun kvapp til og satt seg opp i sengen. Gnei søvnen ut av de store øynene sine med finnene. Det var fortsatt mørkt utenfor, stummende mørkt.

Lone var redd, hun skalv.

- Mamma!

Ingen hørte ropene hennes. Det var lenge siden Mamma Ål hadde kommet hele veien opp trappen til rommet hennes. Det var som regel pappaen, som leste for dem om kveldene. Og det var han som hjalp til å rydde på rommene deres. Og nå var han borte! Søkk vekk! Og ingen ante noe om hva som hadde skjedd!

- Mamma!

- Pappa!

Men ingen kom. Line sov tungt, henne var det omtrent umulig å vekke. Lone måtte klare seg selv nå. Hun følte seg så ensom og ble liggende å gråte sine store åle-tårer. Det var som om alt ble

enda mørkere. Tomt. Tungt. Og uendelig trist.

De fæle bildene fra drømmen, satt som limt fast i hodet på henne.

Kanskje er det like greit å stå opp, tenkte hun. For Mamma Ål og Line hadde gjerne for vane å ligge å dra seg en god stund. Lone svømte ned på kjøkkenet, satt i gang å gjøre klar frokosten, i mørket. Vanligvis pleide Pappa Ål å møte henne der nede, med et stort smil. Også spurte han som regel om de skulle overraske Mamma Ål og Line med frokost på senga. Men det skjedde ikke.

Hun måtte gjøre alt sammen helt alene.

DAGENE GIKK.

Snart var det tirsdag.

Og onsdag, uten at noen hadde sett snurten av Pappa Ål.

Det var da Lone bestemte seg!

Hun skulle dra inn på grunna, inn til bryggene for å se etter ham. For på dypet turte hun ikke å dra. Ikke alene i alle fall. Hun fikk se etter ham borte ved stranda, først.

I grålysningen den tredje dagen dro hun ...

Mamma Ål og Line satt ved kjøkkenbordet, fingerheklet nye gardiner. Lone mumlet noe om at hun skulle svømme seg en liten tur, uten å si noen ting om at hun skulle helt inn til bryggene, alene, for det hadde hun nok ikke fått lov til.

Imens alt dette skjedde hjemme i åle-huset, hadde Pappa Ål fått store problemer, på den andre siden av fjorden. Landskapet var helt ukjent, og ikke ante han hvor han skulle begynne å lete. I villrede og helt uten mål og mening svømte han rundt å speidet etter andre åler. Han var nok litt uoppmerksom ...

For det var da det skjedde!

Som lyn fra klar himmel, dukket det opp en sort og stygg skapning bak ryggen på ham. Det bakset og noe kavet seg frenetisk opp bak ham langs tarebunnen. Pappa Ål var ingen stor ål, ikke stort mer enn en halv meter på tommestokken. Og selv om han var kjapp, hjalp det lite, for øyne i nakken hadde han *ikke*.

Vingene slo og nebbet på den sorte skapningen skar som en giftig pil gjennom vannet.

Det åpnet seg bak ham som et stort og sort helvetes-gap.

Pappa Ål ante fred og ingen fare, der han svømte rolig av sted, mens han sang litt for seg selv, og funderte på hvordan han skulle finne frem der på den andre siden av fjorden. Han hadde blikket lang fremme et sted, da han kjente noe skarpt og hardt, som tok tak i halen hans og dro ham oppover.

-AU!

Han skrek da det knep til og han ble dratt oppover.

Hodet og overkroppen til Pappa Ål ble hengende og slenge bakketter, på vei mot overflaten. Ikke kunne han se det heller, hva det var som hadde tatt tak i ham bakfra. Han forsøkte å bukte på seg som en orm, fikk et glimt av noen store ekle svømmeføtter som sparket fra så vannmassene drev rundt ham.

Plutselig ble han kastet opp av vannet.

Ut. Opp i luften og det sterke lyset!

- Ææ!

Det forpinte redselsfulle skriket til Pappa Ål gjallet bortover vannflaten.

Han vendte og kastet på seg, som om han var døden nær. Og det var han jo også, selv om han fortsatt ikke visste hvilken livsfare han befant seg i.

Luft! Å grusomme luft!

Han hadde store problemer med å se noe som helst i det skarpe lyset, der han buktet seg som et villdyr og blunket frenetisk i et forsøk på å se noe som helst. Blunkingen hjalp litt. Nå begynte han å skimte konturer rundt seg. Jeg må for all del ikke trekke inn for mye luft, tenkte han, da han kjente at blodet bruste i ham.

Svimmelheten slo inn, der han svedde, opp og fremover i luften. Et lite øyeblikk var det som om han stanset der, midt mellom opp og ned et sted, før han brått ble trukket nedover igjen av en tyngdekraft som var så uendelig mye sterkere enn den han var vant til, nede på bunnen av havet. Mer rakk han ikke å tenke, før han smalt langflat i vannskorpen så det sprutet til alle kanter. Den sorte fuglen, det så han nå til sin store forskrekkelse, den var over ham som et forslukent rovdyr og grep ham hardt rundt livet med det spisse nebbet. Den knep til så hardt at nebbet nesten møttes på hver

side av den myke magen. De brune øynene hans bulte ut av skallen på ham, og hadde det ikke vært for at Pappa Ål var en slik seig og tøyelig gammel ål, ville han nok gått av på midten og delt seg i to. Men, han gjorde ikke det, for han strammet alle musklene i magen og holdt ut, selv om det gjorde utrolig vondt. Et smerteskrik, et åle-rop gjallet langs den opprørte vannskorpen ... vann-i-vannskorpen og-og blå, lys blå, himmel, som bølgeslag eller hjertebank-bank-i-bordet. H-v-a n-å ?

Det svartnet for øynene på ham!

Noe måtte han gjøre før han svant hen og ble omsluttet av dette tunge, vonde, mørket som presset på.

Med en smertefull kraftanstrengelse klarte Pappa Ål å krølle seg rundt nebbet på fuglen.

Det var da han så det: De gule, onde øynene som lyste i det mørke ansiktet. Gule øyne og eet sort gap som bare ville ha!

Ha ham!

TA HAM!

Bevisstheten kom gradvis tilbake.

Å du grådige beist! tenkte han og snodde seg enda to ganger rundt nebbet på fuglen. Det hjalp litt, for nå klarte den ikke å åpne nebbet, riktig. Først. Men fuglen var sterkere, selv om den lå dypt i vannet nå, tyngt av seg selv, den ville kampen og vekten av ålen den hadde i nebbet.

I neste øyeblikk kastet fuglen på hodet.

Pappa Åls grep løsnet. Nok en gang ble han kastet oppover, men denne gangen ble han grepet i luften, med det samme.

Han så alt sammen tydeligere, nå.

Vingene. Nebbet. Den sorte fuglen. Ålens verste fiende. Skarven!

Med sorte vingeslag hadde den fløyet lavt langs vannskorpen, som en geværkule, før den hadde stupt ned og overrumplet ham bakfra. Tankene om den feige handlingen, gjorde ham bare enda mer sint og fortvilet.

Fuglen bakset med de store, mørke vingene. Forgjeves, for heldigvis klarte den ikke å lette

med ålen i munnen. Hadde den klart det ville den nok ha sluppet Pappa Ål ned på skjær, fra stor høyde, slik at han hadde blitt smadret mot svaberget som en vannballong.

I stedet ble han ble slengt opp i luften, nok en gang, og landet på langs med halen i gapet på den store fuglen. Skarven åpnet opp det sorte gapet.

Svelget.

Og svelget igjen.

Pappa Ål skled sakte ned. Ble tvunget ned i den, lange, sorte, ekle og slimete halsen. Han kjente eimen av råttten fisk, fra langt der nede et sted. Fikk brekninger av det, samtidig som han ble presset videre nedover i det trange mørket. Det var så vidt det var plass til den åleglatte kroppen hans der inne. Fuglen strakk halsen snorrett til værs, svelget igjen.

Og igjen.

- Nei! remjet Pappa Ål og mobiliserte det siste han hadde av krefter.

Det var nå eller aldri!

Forsvant han helt ned ville han bli fortært. Spist levende.

NEI!

Det går jeg ikke med på, tenkte han, der han nå hang med hodet så vidt utenfor det spisse lange nebbet. Da han først hadde bestemt seg, ble han sterkere. Og han blåste seg opp, gjorde seg stor og tung. Samtidig som han fant feste for halen, der nede i det glatte, trange mørket. Nå tok Pappa Ål tak og satt samtidig finnene på tvers i munnvikene på fuglen. Så var det bare å vente. Vente på at fuglen skulle forsøke svelge ham igjen.

Pappa Ål gjorde seg stor og tung.

Trakk pusten og blåste brystet og magen ut alt han klarte, slik at han ble sittende fast som en propp.

Og akkurat da fuglen svelget.

Da. Da benyttet han sjansen! Spente i fra og dro seg fremover på en og samme tid. Med et *PLOPP*, fór han ut av gapet, svingte seg rundt i luften og dasket til det olme fuglefjeset med halen,

så hardt han bare maktet.

SMEKK!

- Der fikk du, din ... din ... ropte Pappa Ål.

Den lange halsen til skarven ble gele-aktig og kom ut av kontroll, samtidig som den lurvete fuglekroppen utstøtte noen skarve pipelyder.

... din ... FY-SAK! rakk Pappa Ål å brøle til den omtåket fuglen, før han strakk seg ut som en strek og med tyngdekraften hjelp tok vannflaten i et perfekt stup. Finnene pisket vannet som propeller og nå gikk det i ekspressfart nedover mot dypet. Mengder av ørsmå bobler hang igjen etter ham, der han dundret nedover i et ellevilt jag. Med ett dukket den sandete bunnen opp som en massiv vegg og det var på nære nippet at han plantet hele hodet nedi sanden og ble stående igjen som et svaiende siv på bunnen.

Men det skjedde heldigvis ikke: han rettet seg opp akkurat i tide, sopte nedi med buken så slammet stod til begge sider, før han smatt lynraskt inn i et lite hulrom, under en stor sten.

Der ble han liggende.

Helt stille ...

Pappa Ål kikket stjålent ut, og dukket seg akkurat i tide, da skarven som nå hadde kommet til seg selv, svømte rundt over ham med ild i blikket og villskapen frådende rundt nebbet.

Etter en liten stund ga skarven opp. Den vendte hodet oppover og svømte resignert mot overflaten.

Det gikk et lettelsens sukk gjennom den herjede pappakroppen. Han pustet og peste. Ålebrystet hevet og senket seg så han trodde han skulle sprenges, og blodet dunket i ørene på ham. Først nå kjente han redselen, for hva ville ha skjedd om han ikke hadde klart å sno seg unna?

Ja, det var nære på ... for tenk om de flotte jentene, der hjemme, hadde mistet pappen sin ... mannen sin.

Han ble skamfull. Tenkte at slike sjanser måtte han ikke ta, av hensyn til seg selv og den lille lykkelige familien. Dette var han fast bestemt på, da han svømte ut fra gjemmestedet sitt og fortsatte

sin ferd med aller største varsomhet.

Da Lone kom frem til stranda, svømte hun rundt en liten stund for å lete etter pappen sin. Det var da hun fikk øye på det: Inne ved stranda. En hel masse bilder, fotografier som var satt ut på bunnen. Det minnet henne om de gangene da hun og Line lagde utstilling og hengte opp tegninger på stueveggen. Bortsett fra at disse bildene var plassert ut langs sandbunnen, inne på grunna der menneskene kunne vasse ut, eller svømme langs bunnen med dykkermaske. Det var en sti av laminerte bilder på rekke og rad bortover i sjøgresset, forbi en ansamling av steiner, over et belte med hjerteskjell, og bortover sanddynene der stien av bilder fortok seg i det grumsete vannet på grunna.

Lone fulgte stien av bilder. Det var nok litt for tidlig på dagen for menneskene, det var knapt nok blitt grålysning, og kjente hun dem rett, menneskene, var det vel ingen av dem som kom dit, riktig enda, ikke før soloppgang iallfall. Hun følte seg rimelig trygg, der hun svømte opp mot det et bilde som var limt fast til en pinne som stod opp av sandbunnen. Det var ikke særlig dypt, så Lone passet hele tiden på og var på vakt, i tilfelle noen kom.

Bildet viste en vannlinje i et vakkert lys. Lone hadde aldri sett noe liknende, hun kjente til vannliljer, for hun hadde jo sett dem nedenfra, og noen ganger da de sank ned i vannet, men ikke slik ovenfra, fra menneskenes synsvinkel, over vannflaten.

Det var utrolig vakkert å se liljen slik *oppå* vannskorpen. Lone kjente ikke til noen annen synsvinkel på verden, enn den hun var vant til, fra der under vann og nede langs bunnen. Om sant skulle sies, hadde hun aldri noen sinne stukket hodet over vann.

Hun var i grunnen ganske redd for luft.

Nå lot hun seg rive med, fascinert av alt som var avbildet, der oppe i fra. Hun glemte seg nok litt bort, der hun lot seg sveve av sted til de mystiske motivene fra menneskeland. Undringen og magi. Snart vispet fantasien tankene opp, så de ble akkurat som nye. Hun følte seg inspirert, som om hun tenkte litt annerledes på verden, enn det hun hadde gjort bare noen minutter tidligere.

Hun snoket seg frem mot et bilde av en fisk, og kunne ikke tro det!? Nappet litt borti det med

munnen, for å se om det var mulig å spise den lille røde fisken ... men, den rørte seg ikke. Hadde ingen lukt og smak. Så hun forstod det straks, at det kun var et bilde. Den livløse fisken så allikevel så levende ut, men den bare hang der i vannet, som var den frosset fast i tiden. Hun gransket fotografiet lenge, og syntes det var veldig rart.

Ettersom hun svømte videre, lærte hun stadig mer om menneskenes verden. Tok det til seg og lagret det inne i minnet sitt. Et av de siste bildene var av en mann, en gammel mann. Stygg, syntes hun. Han stod på en brygge med en fiskestang i neven. Hun forestilte seg at det måtte være herr Henriksen. Han som spurven hadde fortalt om. Avskyelig mann! tenkte hun før hun svømte videre. Det aller siste bildet viste den samme mannen der han satt på en rund sak av stein med et lite skrått tak over ...

En rund sak, som var laget av stein?

Kunne det være?

Etter å ha lurt på det en stund, kom hun frem til at det måtte det være det hun trodde at det var: at det hun så på bildet, det som Henriksen satt på måtte være en BRØNN. Det var jo nettopp en slik Pappa Ål hadde snakket om.

Spurven. Naboen. Horngjelen og brønnen.

Jo, slik måtte det være. Som om det var en dypere mening med det hele, at onkelen var forsvunnen, og nå pappen og at hun tilfeldigvis svømte inn hit og så et bilde av brønnen. Fangehullet! Lone gransket bildet av brønnen fra alle vinkler. Lagret det i hukommelsen og tenkte at dette ville hun komme til å få bruk for siden.

Dette måtte hun bare fortelle til Pappa Ål!

Men, med en gang hun kom på det ble hun tung og matt i kroppen.

Hun skulle akkurat til å vende snuten hjemover, da hun hørte en spurv som sang borte i en busk på stranden.

- *Kvirre-virre-vitt-tuit-tuit.*

Lone la hodet på skakke for høre det bedre. Fuglesangen var vakker. Hun tenkte på det Pappa

Ål hadde fortalt før han forsvant. Hva spurven hadde sagt til horngjelen.

Hun svømte helt inn til land.

Var på vakt, men det var fortsatt ingen der. Hun bestemte seg for å forsøke å stikke hodet opp og gjennom vannskorpen. Først var det bare et utydelig slør, men snart skimtet hun en busk, og nå hørte hun fuglen enda tydeligere, den lød litt annerledes nå, litt lysere og enda vakrere, nå da hun hadde hodet helt oppunder vannskorpen.

Lone strakk seg, så lang hun var, satt halen og bakpartiet ned mot sanden, tok sats og reiste seg sakte opp.

Forsiktig, presset hun snuten mot vannskorpen fra undersiden.

Det at hun turte, var nok inspirert av alt hun hadde sett på bildene, at det liksom hadde gjort henne litt mer nysgjerrig, slik at hun ble litt modigere.

Uansett hva det var: Nå turte hun og spente ifra.

Det var som om vannskorpen, den tynne hinnen mellom vann og luft holdt henne litt igjen, men like snart brøt hun helt igjennom og fikk hodet over vann, for aller første gang.

Hun gispet etter vann og blunket gjentatte ganger.

Det var ekkelt! Skikkelig vemmelig var det.

Og hun ble totalt blendet.

Først så hun ingenting. Pupillene trakk seg sammen til små knappenålshoder. Det hjalp å blunke litt, for å få vannet ut av øynene. Og. Og, sakte men sikkert begynte omrisset av den verden hun aldri hadde sett og avtegne seg foran de glassklare, brune øynene hennes.

Hun så en busk.

Et tre.

Et hus litt lenger oppe, og en stor gressplen som strakk seg helt ned til en vakker sandstrand.

Nå hørte hun fuglen klokkeklart, som om den var inne i hodet hennes.

Ja og der! Der så hun den også:

En liten, grå spurv som hoppet mellom grenene på en busk nede ved stranden. Det så veldig

rart ut. Den fløy rundt mellom greinene, som om den svømte rundt i luften. Alt gikk litt fortere la hun merke til. Vingene oppførte seg omtrent som hennes finner, fuglen fikk oppdrift og svedde av sted bortover gressplen, som om den red på en bølge. Vingene til spurven slo fort, også var de en god del større enn hennes finner. Logisk nok, tenkte Lone, siden luften var såpass mye tynnere, lettere enn vannet. Ja, det var mye mindre motstand der oppe, ikke like trykkende som nede på bunnen, men når sant skulle sies, så kjentes det ikke særlig behagelig ut for henne, hun som var vant til å leve langs havbunnen og hadde full kontroll der.

Det begynte etterhvert å bli ganske besværlig med all luften. Hun forsøkte å trekke pusten minst mulig, og kunne virkelig ikke forstå at noen orket å bo der oppe hvor det var så tørt og lyst. Sterkt lys og fullt av luft. Nei, det var ikke noe for henne! Takke seg til: en grumsete, slimete og våtere verden, ja, hun foretrakk heller å ha det slik, fiks-ferdig med den saken.

Mer rakk hun ikke å tenke om saken, for akkurat da fikk hun øye på det!

På gressplen, ikke langt fra stranda.

Akkurat som på bildet.

Der var brønnen!

Rett foran øynene hennes, på riktig. Ikke som et ord eller forklaring i Pappa Ål sin historie. Ikke som en tanke i hennes eget hode. Nei, helt konkret og håndfast. Om hun hadde turt, kunne hun gått bort å tatt på den, var hun ganske sikker på. Den måtte være virkelig, slik alt det andre hun så rundt seg. Og nå lå den der, brønnen! Nederst på gressplen, rett ved siden av et stort tre med blader i gule og røde farger. Under treet lå det en hel del runde, grønne kuler, eller små baller på bakken. Hun lurte litt på hva det kunne være ...

Mer rakk hun ikke å fundere over saken, for nå var det noe som rørte på seg borte ved huset. En dør åpnet seg. En langskanket, gammel mann kom ut. Han gikk fremover på en fjollete måte, syntes hun, slik oppreist og på to bein!

- Ha ha!

Lone klarte altså ikke å la være å le. Det så forbausende rart ut. Helt motsatt av oss, tenkte

hun. Vi som beveger oss flatt bortover med hodet først. Lone forsøkte å forestille seg hvordan Pappa Ål ville ha sett ut om han hadde gått slik bortover på bunnen, med halefinnen som føtter. De var rare bildene hun fikk i hodet, og snart hun så for seg hele familien sin, slik på søndagstur.

Herr Henriksen gikk bort til treet, begynte å plukke de grønne sakene fra bakken og opp i en bøtte han hadde i den ene hånden.

Best å komme seg i sikkerhet, tenkte Lone og smatt ned i vannet igjen.

Ah, deilig!

I neste øyeblikk svømte hun det raskeste hun kunne ... helt hjem til huset.

Hun var sliten og full av inntrykk, da hun kom inn døren. Kastet ikke engang et kort blikk bort på den tomme pappastolen ved middagsbordet, som nå som var dekket med de aller deiligste retter. Men, da hun allikevel gjorde det, like etterpå: falt den lille underkjeven helt ned til gulvet.

Hun kunne ikke tro det!

Hun gned seg i øynene og kikket igjen.

Jo! Der satt han faktisk og var lys levende!

Pappa Ål smilte mot henne, med åpne finner. Hun kastet av seg den triste minen og var borte i de åpne finnene hans før noen rakk å blunke. Lone slynget seg tre ganger rundt halsen på Pappa Ål Og *det* ble ingen tullete kos.

Gjensynsgleden var stor rundt bordet. Alle pratet i munnen på hverandre. Gaplo og spiste. Tullet og tøyset. Ingen ga hverandre strenge blikk, fordi *noen* ikke hadde spiste opp maten sin. Nei. Det var en av de beste kveldene Lone å ha hatt på lenge.

Etter maten, la Pappa Ål seg i perleskjellet under morildlampen, og stappet den grønne puten av sjøgress godt opp bak nakken.

Der fikk han slumre lenge.

Etter en stund klarte de ikke å dy seg, lenger.

- Pappa, hva skjedde egentlig på den andre siden fjorden? undret søstrene.

- Jo, nå skal jeg fortelle dere. Det er litt av en historie.

Så fortalte han om den lange svømmeturen. Om hvordan det så ut på den andre siden, hvordan han hadde lett rundt i dagevis. Og om skarven; da satt jentene med store øyne og hjertene langt oppe i de lange halsene. Fjetret og musestille. For en gangs skyld var det ingen avbrytelser eller andre spørsmål. Dette pågikk helt til han hadde fortalt hvert bidige lille ord om slåsskampen med skarven. Og da, etterpå ble alle sittende i taushet. Lenge. Til og med Mamma Ål hadde lagt fra seg strikketøyet og satt helt urørlig med tomt ansikt og store øyne.

De bildene Lone fikk i hodet levde sitt eget liv, mens morilden i falsken over dem, lyste opp som aldri før.

- Men fant du familien Le, da? spurte Lone da alle sammen hadde gjort seg ferdig med historien om skarven.

- Vel, etter en lang stund kom jeg plutselig over en liten skapning der nede på tarebunnen. Han kalte seg, Lenny. En liten ål som var litt mindre enn meg. Han hilste og bukket, slik høflige åler gjør, også fortalte Lenny om familien sin. Etter at vi hadde pratet en stund, og når han følte seg trygg på meg, fikk jeg bli med til huset.

Familien til Lenny holdt til i et gammelt skipsvrak, sammen med en god del andre fisk og småkryp. Lenny presenterte meg for Gitta, mammaen, og Leif som var broren. Da forstod jeg det: at det måtte være familien til onkel Gustav, men jeg turte ikke å ta det opp sånn med en gang, sa Pappa Ål og renset stemmen.

- Det var en veldig hyggelig familie. Gitta lurte på om jeg ble til middag. Det gjorde jeg, og etterpå fikk jeg låne en god varm seng. Jeg var så sliten, må vite. Tror jammen jeg sovnet før hodet mitt traff puta.

- En liten enkeltseng, det da? undret Mamma Ål.

- Jaja, en bitte liten seng, ganske for seg selv, helt innerst i den forliste skuta. Det var knapt nok plass til meg i den, var han rask med å tilføye. - Og der sov jeg som et barn helt til neste morgen. Da jeg våknet, svømte jeg ut på kjøkkenet. Gitta var allerede våken, og tok meg i mot med dekket bord og et stort smil.

- Et stort smil? ville Mamma Ål få klarhet i.
- Ja, et sånt høflig smil, korrigerste han seg og fortsatte:
- Begge guttene hadde også stått opp. De satt ved bordet og tegnet.
- Jeg spurte Leif hva *det* skulle forestille? Han svarte trist, at det var pappaen som satt i fengsel.

Og det kunne jeg se, for det var en tegning av et trist åle-ansikt bak et gitter. Da klarte jeg ikke å dy meg, henvendte meg til Gitta og spurte: Hva det egentlig var som hadde skjedd med Gustav? Det var akkurat som å slå av en bryter, ansiktet hennes falt sammen i tunge folder. Først lurte jeg på om jeg ikke skulle vært så framfus, spørre slik å grave, for ansiktet hennes, som tidligere var fylt med smil og latter, ble med ett så uendelig trist.

Pappa Ål ristet på hodet. Tunge tanker bredde seg blant de som lyttet.

- Tre triste åle-fjes kikket bort på meg, fra rundt frokostbordet. Jeg syntes så synd på den stakkars familien, som ikke hadde noen far i huset. Ikke var det særlig mye mat på bordet, heller.

- Så da bestemte jeg meg!

- For hva da? ville Line vite.

- Hva bestemte du deg for pappa? fulgte Lone opp med.

- De kunne jo ikke ha det sånn, kan du skjønne, så jeg inviterte dem like godt hit! Hit til oss.

Ja i morgen. Vi har mere nok av plass til noen overnattingsgjester, sa han åleglatt og slo ut med finnene.

Mamma Ål ble morsk.

- Ja vel, så det gjorde du! Bestemte alt det. Helt alene. Uten å spørre noen av oss andre om det var greit. Hva?

- Vel, eh ... altså, øh ... jeg syntes så synd på dem. De har jo tross alt mistet faren sin. Hva skulle jeg ellers gjøre?

- Du er jammen en fin en, sa Mamma Ål, svingte seg ned fra godstolen og snoket seg fornærmet mot kjøkkenet.

Pappa Ål ristet av seg jentene og var rask med å følge etter.

SMEKK, sa det da kjøkkendøren smalt igjen, rett i fjeset på ham. Pappa Ål ble sittende litt

sånn halvt oppreist å gni seg på den ømme snuten, før han begynte å hviske de aller koseligste kallenavnene han kunne komme på, gjennom den stengte døren:

- Du ... Putti ... Pytti ... Pytlen?!

Han visste det: At Mamma Ål likte det godt, å bli kalt for både det ene og andre, særlig om det var lite eller smått.

Men, det hjalp ikke. Uansett hvor smått eller søtt han ba.

- Vesla ... Vetlen ... Vetle-minen ... Kan ikke du komme ut nå da? La meg få fortelle ferdig.

Det er mer.

- Pføy! kom det fra nøkkelhullet. - Er ikke interessert, uansett! Bare dra dit du, til hun dærre Gitta med den ekle

Det var et ord som forsvant der bak døra, ja, og godt var det egentlig.

- Nei, ikke si sånn da! Det er ikke slik du tror. Gitta er svensk!

- Hva så! smalt det fra kjøkkenet, så døren ristet.

- Hun dro fra Sverige på åttitallet. Hun emigrerte da, ja ... øh, akkurat da, samtidig som hun immigrerte ... ja, eller kom hit til Norge. Hun slo seg ned på den andre siden av fjorden med Gustav. De giftet seg for mange år siden.

- Hva så! Han er jo død!

- Nei! Han er ikke død. Han har blitt kastet i en brønn. Ingen har sett ham på fem år. Det er synd på Gitta. Og kanskje enda mer på guttene, som ikke har noen far til å forsørge seg.

Pappa Ål snakket gjennom nøkkelhullet. Det så egentlig ganske komisk ut, tenkte Lone. Særlig om hun forestilte seg at det ikke var noen på den andre siden.

- Kjære lille. Det er jo deg jeg vi ha, sa han og nusset mot den lille åpningen.

Åle-leppene hans var nesten inne i nøkkelhullet, nå.

- Ikke vær vanskelig, nå, sa Pappa Ål inn gjennom hullet. - La meg nå få komme inn, da?

- Nei! kom det kontant.

- De trenger oss, kan du skjønne. Vi må hjelpe dem.

- Det forstår jeg, medga Mamma Ål.

- Ja, ikke sant. Vi kjenner nesten ingen andre åler, lenger. Nå må vi forsøke å samle oss litt ...

så vi ikke blir utryddet.

Der kom det igjen, det ekle ordet!

UTRYDDET!

Døren gled sakte opp. Det store hodet til Mamma Ål kikket molefonkent ut igjennom dørsprekken.

- Putlen, sa Pappa Ål og la hodet på skakke. - Kom, så skal du få en stor klem.

Mamma Ål kom motvillig ut. Blikket hennes var fortsatt trassig, men det gikk heldigvis fort over når Mamma Ål ble sint eller lei seg. Nei, det stakk ikke så dypt, så når hun fikk tenkt seg litt om var det egentlig greit. Hun forstod det, nå, når følelsene hadde ridd av med henne.

- Kom så går vi inn i stua å legger oss litt i perleskjellet. Det var så lenge siden sist.

Jentene gjorde plass til foreldrene.

Dette blir kleint, tenkte Lone og dro seg molefonkent opp trappen til rommet sitt.

Pappa Ål forsøkte å buksere mamma Ål opp i skjellet, som jo var *alt* for lite. Det gikk sånn tålig bra, men han selv måtte legge seg sånn halvveis på gulvet og lot som om han hadde det *så* behagelig, for ikke å ødelegge den fine stunden deres.

De lå litt der og koste seg, men etter en ganske liten stund kravlet Mamma Ål seg ut, for nå ville hun gjøre fysiske øvelser.

- Hva? Skal du trene nå? sa Pappa Ål forfjamset.

Først ble han nok litt skuffet over at den lille stunden deres så brått var over, men mest av alt ble han nok ganske så overrasket over den plutselige interessen hennes for å trene og tøy seg.

- Ja, kom igjen, sa hun.

- Hode. Skulder. Kne og tå!

- Eh, vent litt, peste hun ...

Hun måtte tenke seg litt om så det liksom passet litt bedre for arten sin.

- Nå har jeg det: Hode. Skulder. Buk og finn!

- Buk og finn! istemte Pappa Ål fra perleskjellet.

Line måtte også ut på gulvet, mente Mamma Ål nå, og søsteren - som jo også trengte å røre litt mer på seg - snodde seg motvillig ut på gulvet ved siden av mammaen.

- Etterpå skal vi veie oss. Og slår jeg deg, Line, så er det verst for deg, sa mammaen konkurrerende. - I morgen får vi besøk, vettu, så her gjelder det å henge i selen.

Å, er det derfor hun plutselig har blitt så interessert i tøy og bøy, tenkte Pappa Ål. Samtidig forstod han at det nok var noe annet som også plaget Mamma Ål, men sa ingenting om det.

- Se hvor myk jeg er, sa Mamma Ål mens hun strakk nakke og rygg bakover.

Hun var ikke myk i det hele tatt. Stiv som en stokk var hun. Men, Pappa Ål applauderte og sa at hun var veldig myk og tøyelig. - Ja, og flink, veldig flink, oppmuntret han med.

Slik gikk kvelden. Hun trente og tøyde seg, mens han så på og gav henne masse skryt.

DAGEN ETTER VILLE Lone fortelle Pappa Ål det hun hadde sett inne ved stranda. Men da hun kom ned til frokostbordet, var det allerede dekket. Hun så etter ham, men kunne ikke se ham noe sted.

Mamma Ål derimot, hun var der og smilte morgenfriskt:

- Hei, vennen.

De gav hverandre en åle-klem. Også spurte Lone hvor Pappa Ål hadde gjort av seg.

- Han. Latsabben. Han har nok ikke stått opp, enda, sa hun med tøv og latter blikket.

Lone kunne ikke annet enn å le, for det var jo ganske uvanlig at pappen ikke hadde stått opp før dem. Også hjalp hun Mamma Ål å dekke ferdig bordet.

- Nei, nei, nei. Ikke insektlarver nå! Ikke til frokost, de er altfor fetende, sa hun da Lone forsøkte å sette frem noen.

- Men, men? vi pleier jo alltid å ha det, sa Lone som nå var litt i villrede.

- Sludder! Insektlarver skal vi vel ikke ha til frokost. Fra nå av blir det ikke snakk om at vi skal ha slik kost, ikke her i huset, nei!

Lone visste godt at de pleide å ha det, men sa ikke mer om saken. Hun bare jattet med, og konstaterte at Mamma Ål nærmest hadde blitt en annen over natten.

Da pappa Ål og Line kom ned, var alt klart.

- Æsj! grønske, sa Line.

- Ja, grønske er va det er! Og det er det du får, sa Mamma Ål.

- Men, det er jo ikke noe godt.

- Godt! Hvem har sagt at det skal være godt, utbrøt Mamma Ål med den aller største selvfølgelighet.

- Ja, men vi pleier ...

- Pytt med det! avbrøt Mamma Ål og klasket en bitteliten porsjon med grønske på fatet til Lone.

Lone satt med store øyne å studerte opptrinnet. Hun kunne nesten ikke tro det. Mamma Ål var streng og fast. Hva var det egentlig som hadde skjedd med henne?

- Mamma?

- Ja, Lone.

- Føler du deg ikke riktig bra i dag? Du har vel ikke slått deg i hodet, eller noe?

- Bra! Hvorfor skulle ikke jeg føle meg bra? Om sant skal sies, så føler jeg meg tipp-topp, sa Mamma Ål og kastet lett på den store kroppen, som om hun var en atlet. Hun dultet borti bordet med den store baken sin, så kopper og bestikk danset bortover, men kastet bare lett på hodet: - Pytt med det, sa hun lettvint og viftet det lille uhellet bort med halefinnen.

Borte var den triste og kraftløse minen. Som ved et trylleslag hadde Mamma Ål fått tilbake fargen i kinnene, og nå var hun full av arbeidslyst og virketrang. Pappa Ål satt helt rolig og holdt pusten, med blikket stivt foran seg, som om han var redd for å ødelegge øyeblikket, om han rørte på seg. For en gangs skyld, sa han ikke et eneste ord under hele måltidet.

Etterpå at de hadde spist forsøkte Lone å få pappaen på tomannshånd. Hun måtte jo bare få sagt det hun hadde på hjertet, uten at de andre to fikk rede på det, for da var hun redd hun ville få en skjennepreken.

- Pappa, kan du bli med ut en tur?

- Vent litt, Lone.

- Men det er viktig.

- Hva er det som er så viktig? ville Mamma Ål vite.

- Nei ... Glem det.

Etter maten, svømte hun ut og ventet i hagen.

Tiden gikk ...

Pappa Ål kom ikke ut ...

Hva var det de drev på med der inne? Hun kastet en liten sten på vinduet. Mamma Ål stakk hodet ut av døren. Lone rakk akkurat å hive seg bak en grønndusk. Mamma Ål forsvant inn igjen til alle gjerningene sine. Lone svømte bort og kikket inn gjennom vinduet. Det var så rent og ryddig der inne at det skinte av gulvene, men fortsatt var ikke Mamma Ål fornøyd:

- I kveld får vi storfint besøk, da må alt være på stell.

- Hvor er Lone forresten? Hvorfor er ikke hun med å hjelper til? spurte Line.

Mamma Ål kikket ut av vinduet.

Lone huket seg sammen under vinduskarmen, på utsiden.

Etter en liten stund gikk det i døren. Og endelig kom han ut.

- LONE!

- Her pappa. Kom hit!

- Hva er det med deg i dag, da, sa han irritert. Pappaen hatet å rydde, og nå hadde det pågått helt siden frokost.

- Sniker du deg unna pliktene! sa han strengt.

- Nei-nei pappa. Det er ikke det.

- Kom igjen, bli med inn nå.

- Nei, vent! Jeg må si deg noe.

- Det kan du si etterpå ...

- NEI, STOPP! ropte hun så høyt og bestemt at Pappa Ål stoppet midt i bevegelsen og ble stående som om han limt fast til steintrappen.

- Hør her! Jeg har vært ved bryggene. På stranda. Og. Og jeg har funnet brø-brø-brønnen! stammet hun overivrig.

- Hva sa du, sa du?

Det var som om hans verden stod stille i noen sekunder, før han kom på å si noe med spak

stemme: - Øh ... eh ... du vet vel at du ikke får lov å være der borte alene.

- Men pappa, jeg var så redd for deg, også måtte jeg lete, også fant jeg stranda, også, også oppdaget jeg brønnen!

Alt sammen trillet ut av henne uten at hun rakk trekke pusten, men *så* gjorde hun det endelig og kunne puste ut med stor lettelse. Det føltes *så* godt å få det ut. Det var som om en stor ryggsekk ble tatt av, og nå kunne hun senke skuldrene.

Pappa Ål så skakt på henne og visste ikke riktig hva han skulle si, men hun så at han var stolt av henne, selv om han ikke sa noe mer om saken.

Da de kom inn i huset la Pappa Ål frem noen gode argumenter om at de trengte masse mat, ja, når de skulle få gjester. Mamma Ål syntes det hørt fornuftig ut: at Pappa Ål ville ta med seg Lone, for skaffe mat.

Slik ble det til at de to dro inn til bryggene, sporenstreks, for å utforske mysteriet med brønnen som Lone mente å ha sett i hagen til herr Henriksen.

- Det er mye farligere der inne ved stranda nå, sa han og nikket innover mot land.

- Menneskene har stått opp, nå må vi være årvåkne, hvisket han.

- Jeg foreslår at du holder vakt, mens jeg svømmer inn for å sjekke det ut, sa Pappa Ål bestemt.

Lone var enig i det. Det var helt greit, for hun hadde heller ikke veldig lyst til å stikke hodet over vann, om hun ikke måtte.

Pappa Ål snoket seg helt inn på grunna, strakk seg opp og speidet. Lenge. Lone fulgte med og passet på. Da han var ferdig, svømte de hjemover og diskuterte hva de hadde sett og hva som videre måtte gjøres.

DA KVELDEN KOM lekte Lone og Line ute i hagen, mens de ventet på besøket.

Pappa Ål hadde mer enn nok med å få alle godsakene på bordet.

Mamma Ål på sin side, var helt på tuppet og kunne virkelig ikke få det rent nok. Hun måtte bort for å flikke på både det ene og det andre med fillene sine, de hadde jo ikke hatt besøk i huset på mange år.

Etterhvert som mørket gled over den svaiende tarebunnen, ble det vanskeligere og vanskeligere for jenten å speide utover slettene. Lone syntes hun så åler i alt som rørte seg, så snart hun så en fisk i det fjerne, trodde hun det var familien Le. Og når det rørte seg i blæretangen trodde hun det var noen som forsøkte å presse seg igjennom. Men det kom ingen.

Ikke før det hadde blitt helt mørkt:

Da hørte jentene noen som sang i det fjerne. Og da de speidet utover beltet av grisetang kunne de skimte en lang rekke av åle-kropper, som svømte etter hverandre. For at familien Le ikke skulle komme bort fra hverandre i mørket, hadde de funnet seg en metode for å holde sammen. Bak den første åle-halen svømte den neste snuten. Og bak den fulgte hale på snute, hele veien til siste hale. Slik, på rekke og rad svømte de. Først så det ut som *en* eneste lang ål, som snoket seg bortover tarebunnen som et godstog.

- Mamma! Pappa! ropte jentene i kor.

- Nå er de her!

Pappa Ål kom ut. Sammen stod de i sjøgresset på gårdsplassen, ventet til familien Le kom helt frem.

Pappa Ål gikk et skritt frem og sa med andektig stemme: - Vær hilset kjære åle-brødre!

Deretter hilste alle sammen på hverandre:

- Lone, sa Lone til Lenny.
- Line sa Line til Leif ... Og så videre.

Alle sammen hilste slik åler pleier å hilse, snodde seg sammen, knyttet og viklet seg inn i hverandre og løste seg opp. Lone syntes at Lenny var fin. Lenny syntes at Lone var søt. Og Mamma Ål hilste litt avmålt på Gitta, da alle sammen svømte inn i huset.

- Bordet er dekket. Velkommen til oss, sa Mamma Ål med et varmt og åpent smil.

Hun kastet et litt usikkert blick på Gitta, og la merke til at svensken var både slank og pen. Mamma Ål hadde allerede tenkt og planlagt, ettersom familien Le skulle overnatte: at Gitta og de to sønnene kunne få bruke rommet til Line. Også skulle Line sove inne hos Lone. Det var best sånn. Og hun var rask med å si hvordan det skulle være og hvem som skulle sove hvor.

Pappa Ål viste dem rommet. Familien Le la fra seg tingene på rommet til Line.

- Vi har satt ut en ekstra madrass til deg, Gitta, sa Pappa Ål, mens han klappet på grønsken som var redd opp til et fint lite leie under vinduet.

- Takk, det blir bra, sa hun og smilte.
- Da er middagen klar! gjallet det nede fra kjøkkenet.

Alle sammen spiste og koste seg. De hadde en hel masse å prate om. Familien Le fortalte om livet på den andre siden av fjorden. Familien Lo fortalte om livet på denne siden av fjorden. Mamma Ål var den mest nysgjerrige av dem alle. Hun hadde jo ikke vært ute av huset på flerfoldige år, og ikke hadde hun sett andre levende åle-sjeler, på lenge. Det var ikke den ting som var for liten, til å lure på, eller snakke om. Lone hadde aldri sett Mamma Ål på den måten. Skravla gikk i ett. Hun lo og tøyset på sitt mest sjarmerende vis.

Etterpå satte de seg i stua og fortalte hverandre historier. Alle sammen hadde mange rare og morsomme ting å fortelle hverandre, og slik ble de bedre kjent.

Dagen etterpå rundt frokostbordet hadde Pappa Ål en viktig ting han ville ta opp. Han ventet til det ble helt stille rundt bordet.

Og kremtet:

- Vel, nå som vi alle er samlet ... brumlet han med sin mest bestemte stemme.

- Ja og det er bra, kunne Mamma Ål føye til.

Alle sammen var enige om det.

- Det er noe vi må gjøre, fortsatte han, noe som vi må stå sammen om.

Den gravalvorlige stemmen til Pappa Ål la en demper på den lette stemningen i rommet.

- Det kommer til å bli ganske skummelt. Og veldig farlig. Men, like fult noe vi MÅ gjøre!

Store øyne ventet i spenning rundt bordet.

- Inne på grunna. Rett ved bryggene. Der er det en sandstrand. Forbi og bak den, er det en stor gressplen. På den plenen er det en BRØNN!

- EN BRØNN!? sa alle sammen i kor.

Ordet gikk igjen som et spøkelse over bordet, før det grufulle ordet forsvant ut av vinduene og etterlot seg en dyp og trykkende stillhet. Alle sammen ble sittende å se på hverandre mens de ventet på fortsettelsen.

En måke, beljet i det fjerne, langt over vannflaten et sted.

Lone brøt stilheten: - Ja, jeg har også sett den. Den er rund, bygget av stein, med et lite skrått tak over.

- Helt riktig, istemte Pappa Ål. - Og i den brønnen er det mest sannsynligvis en ål ... Vi tror det kan være Gustav.

- PAPPA!?

Gitta korset seg og alle kaklet i munnen på hverandre.

- Hysj, hysj! ropte Pappa Ål. - Vi kan ikke vite det helt sikkert, men vi tror det kan være pappaen deres. Ja, eller mannen din, da, sa han og gjorde en gest mot Gitta.

- Ne-men, vad säger du? sa hun og ristet på hodet som om hun ikke kunne tro det som ble sagt.

Så fortalte Pappa Ål det samme som han hadde sagt til jentene, noen dager tidligere: Om vannet. Luften. Brantevik Ålen. Om ferskvann og saltvann. Sargassohavet, og alt det andre som hørte

med til historien. Han glemte ingenting, og fikk omtrent de samme spørsmålene som sist. Alle barna gaplo, da han sa at menneskene måtte ha rent vann å drikke, at det var en menneskerett og alt det der.

Da han var ferdig med å fortelle, mente Lenny at de måtte forsøke å redde pappaen.

- Helt riktig, Lenny, det er nettopp det vi skal!

- Vi har lagt en plan, hvisket han og lente seg frem over bordet.

Alle lente seg inn mot midten av bordet og stakk åle-hodene sammen.

- Før det demrer ... altså i grålysningen, om noen timer, svømmer vi inn til land alle sammen ...

DA ALLE HADDE FORSTÅTT hva planen gikk ut på, dro de. Alle sammen bortsett fra Mamma Ål, som måtte passe huset, sa hun.

På rekke og rad, svømte de innover mot land. Akkurat som sist, snute bak hale. På lang, lang rekke, som nå var flere meter lenger når både familien Lo og Le var sammen. Omkring fem meter langt, var følget. Først svømte Pappa Ål. Bak fulgte Lone. Så Lenny og Leif. Bakerst svømte de to lengste ålene, Line og til sist, Gitta. Det lange opptoget med åle-kropper snodde seg over tarebunnen, på vei innover mot stranda.

Pappa Ål ville ha alle sammen til å svømme i takt. Nå ropte han HØY, hver gang de skulle svømme med høyre finne, og VEN, hver gang de skulle sømme med den andre. Det ble en slags sang ut av det som låt omtrent slik: HØY ... HØY ... HØY-VEN-HØY! EN FOR ALLE, ALLE FOR EN! Sangen var høy og tydelig, slik at Gitta - som svømte helt bakerst - også fikk det med seg. Pappa Ål var ikke det minste redd for at noen skulle høre ham, for hvem er det vel som tør å bølge med en fem meter lang snok! Det lange halehenget bak Pappa Ål snodde seg fremover, mellom tang og tare, over steiner og gjennom de knuste vinduene på en gammel rusten lastebil. Hele tiden taktfast og målbevisst. Pappa Ål sang og de andre hang seg på med: EN FOR ALLE, ALLE FOR EN.

Latteren satt løst i gruppen.

Turen var over på et blunk.

Da de nærmet seg stranden, sluttet Pappa Ål å synge. Nå kommanderte han alle sammen til å spre seg ut på linje. De ble liggende slik en liten stund langs bunnen og speide innover mot grunna, mens de ventet på videre instruks.

- Fremaaad! Snok!

Sakte og aktpågivende, beveget de seg i en slags vifteform innover mot land. Da det var grunt nok, reiste Pappa Ål seg med nesetippen og øynene så vidt over vannskorpen. Det var tidlig på morgenen, det var ingen vind eller bølger som hadde begynt å formet det flate vannspeilet. Det var blikk stille, og hadde det stått noen borte ved brygga, ville de nok ha sett de små ringene i vannet, og et bittelite åle-hode som nå strakk seg forsiktig opp i den tørre luften over vannskorpen. Men der borte ved bryggene var det ingen. Ikke på stranda. Det var ingen båter på vannet og det var fortsatt mørkt i huset. Og heller ingen å se i haven til herr Henriksen, kunne Pappa Ål konstatere.

De ligger nok fortsatt å sover, tenkte Lone lettet.

De andre gjorde som Pappa Ål, og snart dukket det opp et åle-hode til på den speilblanke overflaten. Straks etter kom det til syne et til og ett til. Seks små snuter, tolv par øyne blunket iherdig for å gjøre seg vandt til lyset og den ufyselig, tørre luften.

Slik begynte de å bevege seg sakte innover. Åle-hodene laget små krusninger i vannet rundt seg, og de ørsmå bølgene fortsatte hele veien inn til strandkanten, der vannet møtte land og farget sanden med et smalt, dyvått belte som strakk seg hele veien bortover mot bryggene.

Pappa Ål tok på seg sin mest bestemte mine og kommanderte den lille troppen av åler, som en vaskeekte general. Ingen av de andre hadde vært på land før, alle sammen var rimeligvis veldig usikre og redde.

- Dere vet det kanskje ikke, men vi åler kan faktisk krype over land!

Flere blanke og tanketomme ansikter så spørrende på den morske anføreren. Pappa Ål fortsatte:

- Ja! Det er bare å snoke seg fremover. Det er fortsatt en stund til det demrer, så det er forholdsvis mørkt der oppe på land. Det er fuktig i gresset på denne tiden av døgnet, mye mer behagelig for oss, la han glattunget til og virket i det hele tatt rimelig overbevisende med det han sa og det han uttrykket med resten av den tynne, snorrette og bestemte kroppen sin. For om han skulle være en slik bestemmende general eller anfører, var det viktig at de stolte det han sa og gjorde som de fikk beskjed om.

Ettersom det ikke kom noen protester, og siden alle sammen så på ham med slike tillitsfulle

og blanke øyne, tydet det på at de tok det han sa for god fisk ...

Pappa Ål fortsatte, silkeglatt og enda mer overbevisende:

- Vi tåler litt luft vi åler, faktisk bedre enn de aller fleste fisk i havet. Vi som er her nå, har de aller beste forutsetninger for å klare dette oppdraget, kom igjen la oss komme i gang!

Flere fikk smale øyne. Og andre så ut som spørsmålstegn. Gitta himlet med øynene. Skjønt ingen sa noe i mot Pappa Ål. Ingen ville vel være en bremsekloss som forhindret gruppen med å nå målet.

- Nå skal dere gjøre akkurat som dere pleier når dere svømmer. Sno dere fremover i sanden. Spark fra med halen og bukfinnen. Men husk på, det er mye tyngre å sno seg over land, enn å svømme i vannet, så dere må ta ekstra godt i.

Og det gjorde de. Alle sammen.

De minste og yngste ålene hadde ingen problemer: Lenny og Leif, ungguttene buktet seg lett og ledig fremover i den våte sanden. Gitta derimot og Line, hadde litt problemer, med de tunge, lange kroppene sine. Men, etter litt baksing og øvelse, klarte de det også. Og snart var alle sammen i fult kryp over sanden, på vei mot gresset.

Lone syntes det var helt pyton.

Den våte sanden raspet henne på den skjøre buken, og nå hang sandkornene fast i det våte, sleipe skinnet hennes. Ikke vanskelig å forstå hvorfor åler må ha det vått, jeg er virkelig ikke skapt for strandlivet, tenkte hun der hun krøp fremover og spyttet sand. Det var enda-godt at det var såpass tidlig på morgenen, at det fortsatt var fuktig på bakken. Hadde det vært stekende sol, ville denne turen vært helt uutholdelig.

- Nå må dere komme dere opp på gresset, kommanderte Pappa Ål. - Her er det mye bedre. Duggvått og friskt, peste han.

Nå, når vannet ikke var der til å dempe og legge stemmen hans ned slik at den ble malmfull og pappa-aktig, ble hele situasjonen med den sjefete anføreren veldig snodig. Stemmen hans hørtes jo så lys og rar ut, når han var på land. Pappa Ål fortsatte å kastet om seg med bestemte kommandoer.

Men Lone klarte altså ikke å la være å flire for seg selv, over den dumme, lyse stemmen. Tenk, endelig skulle Pappa Ål vise hva han var god for, også hørtes han mest ut som en jentunge med pipestemme.

- Kom igjen! pep den myndige ålen.

Alle sammen kom seg opp på gresset. Bortsett fra Gitta. Leif hjalp til ved å dytte å dra litt i henne, slik at hun kom seg over. Gitta smilte forpustet til sønnen, før de to fortsatte gjennom det duggvåte gresset og like frem til de andre.

- Nå ... Der ser dere brønnen, pep sjefen.

Lone strakk hals over det fuktige gressteppet. Speidet fremover. Myste. Og der! Omtrent fem meter fra dem:

Der var den!

Brønnen var mye større enn hun først hadde forestilt seg!

På bildet hadde den vært *så* liten. Og fra avstand hadde den heller ikke sett særlig stor ut. Hjertet hennes pumpet av forventninger og spenning. Hun kjente blodet dunke i tinningene.

Gresset var vått og duggfriskt. Nå begynte Lone å få dreisen på å bevege seg slik gjennom gresset, enda det rakk henne til langt over hodet. Det var vanskelig å se fremover når hun beveget seg slik. Av og til måtte hun stoppe opp, reise overkroppen og hodet opp, for å se hvor hun egentlig var på vei. Lenny dro opp et spor, rett foran henne, nå fulgte hun *det*, og snodde seg det raskeste hun kunne. Snart kom hun opp på siden av ham. Og nå slanget de to om kapp for å være den første ålen som kom frem til brønnen.

Lone ville så gjerne være den første som tittet ned i brønnen og fikk rede på hvordan det hele hang sammen. Lenny tenkte nok akkurat det samme, og nå slanget de seg fremover som to ekspresstog på vei mot stasjonen.

Med ett var de fremme.

Lone ble litt lei seg, da det var Lenny som kom først frem. Men siden Lenny var slik en høflig og vennlig ål, ventet han på henne, gjorde plass og hjalp henne opp.

For en gentleman, tenkte Lone med et varmt blikket, før hun krøp sakte opp langs steinene og

kikket over kanten:

Først så hun ingenting, der nede i mørket.

Men så! Tegnet det seg opp en mørk, blank flate, foran hennes oppspilte, brune øyen. Nå kunne hun så vidt skimte refleksjonen av brønntaket? Og litt av den mørkeblå himmelen? Og snart så hun sitt eget speilbilde. Straks forstod hun hva det var hun så der nede i mørket. Og da hun beveget litt på seg, så hun seg selv enda tydeligere mot den mørkeblå himmelen i bakgrunnen. Det var omkring tre meter ned til den speilblanke vannflaten. Lone skjerpet blikket, speidet etter andre bevegelser der nede ... men ingenting rørte seg, annet enn hennes eget speilbilde, og Lennys, som nå stod ved siden av henne.

Lenny kikket også ned mot det blanke brønnvannet.

- PAPPA! ropte han.

- Er du der!

Stillhet. Ingen svar. Lone så bort på Lenny. En tåre trillet nedover det vakre åle-ansiktet hans. Den hang litt på hakespissen, før den ga slipp og falt ned mot den blanke vannflaten, langt der nede.

PLOPP, lød det hult, da tåren traff vannet. Noen ringer bredde seg, vannet klukket og priklet lett mot brønnkanten, der nede. Like snart dro de små bølgene seg innover mot midten, og de to ble stående slik å se på de små krusningene som danset i takt og tilslørte speilbildet deres.

Plutselig så Lone noe annet som rørte på seg der nede! Andre bølger og krusninger som brøt med formasjonene til første. Ja! Noe var i utakt med resten, som om ... som om ...

Brått var det noe som brøt i vannflaten!

- Hva var det?

- Hva da? undret Lenny.

Lone pekte mot vannflaten. Og da så Lenny det samme: Det var noe som strakk seg sakte opp av vannet ...

Et øye?!

En snute!

Og en munn! Et gammelt, trist åle-fjes kom til syne, der nede i mørket. Midt i sirkelen av brønnvann kikket to redde øyne og et forkomment ansikt opp mot dem.

- PAPPA! ropte Lenny.

- LENNY!? kom det fra dypet.

- Ja, det er meg.

- Er det sant, eller drømmer jeg? kom det fra dypet.

- Det er sant. Det *er* meg!

- Eller har jeg blitt helt ørsken av å svømme rundt her nede i så mange år, sa den gamle mest til seg selv og dunket hodet lett mot brønnkanten, for å vekke seg selv opp fra drømmen.

- Nei. Nei, Pappa, ikke gjør sånn. Du drømmer ikke. Det *er* meg ... Ja, og Lone. En venn av meg.

- Lone, kom det fra dypet.

LONE. Lone. Lone. Lød det rungende ekkoet fra brønndypet.

- Hei onkel Gustav. Husker du meg?

Først virket han helt fortumlet, men måtte snart innrømme at han husket henne.

Like etterpå dukket det opp enda et åle-hode på brønnkanten, ved siden de to andre.

- Leif, er det deg? Leif, er det deg? Leif, er det deg?

Spørsmålet, ekkoet, fra brønndypet lød gjentatte ganger, som om Gustav lurte på dette i flere omganger.

- Ja, pappa. Jeg er *så* glad for å se deg. Er alt bra med deg?

- Joda ... litt ørsken bare, etter så mange år her nede, helt alene. Jeg har vært *så* bekymret for dere. Her har jeg svømt rundt og rundt i ring og lurt på det, hver eneste dag, hvordan dere har klart dere, uten meg.

- Vi har vært veldig bekymret for deg *og*!

Nå var det Pappa Ål sin tur til å speide ned i brønnen. De to hilste, men ble snart avbrutt av den ålen som hadde lurt på alt dette, mer enn noen andre:

- Min kjære, har saknat dej, väldigt mycket, sa Gitta.

En hel masse gledestårer ploppet ned i brønnen. Det var som om det regnet rundt Gustav, som nå buktet seg rundt, slo og vendte på seg av pur glede over alt dette gjensynet. Lattersalver og opprørte følelser fylte hele det hule tomrommet med en slik gjenlyd at alle sammen lo og gråt om hverandre.

Etter en liten stund, tok Pappa Ål ansvar: Han foreslo at de måtte forsøke å få halt Gustav opp av brønnen.

- Men hur ska vi få det til? undret Gitta.

- Jo, hør nå her! pep Pappa Ål myndig. - Først griper jeg tak i Lenny sin hale, også suger Leif seg fast i meg, så Lone og helt bakerst står du, Gitta og holder fast i Line.

- Oi-oi-oi! utbrøt Gitta.

- Det er den eneste muligheten vi har for å få ham opp, hevdet Pappa Ål.

De andre var enige.

Og slik ble det.

Pappa Ål tok halen til Lenny i munnen, og sugde seg fast. Leif bet seg fast i Pappa Ål, og Lone i Leif. Et fem meter langt tau av åle-kropper snodde seg nå fra gresset og over brønnkanten. Nederst dingle Lenny i dorske sirkler, da han ble firt nedover mot brønnvannet. Alle sammen strakk seg ut og gjorde seg så lange som mulig. Mens Gitta og Line - som var de to tyngste - holdt igjen fra utsiden. Nå var det viktig at ingen glapp, for om flere av dem ramlet i vannet ville de aldri i verden klare det.

Lone holdt et godt grep om Leif. Bet seg fast, brukte finnene og alt hun hadde av kraft. Det var veldig tungt, men å slippe eller glippe taket skulle hun neimen ikke, nei!

Nå var det bare en halv meter igjen ...

Og der stoppet det opp.

Lenny ble hengende å slengene, over vannkanten. De manglet fortsatt litt strekk i det lange åle-tauet! Om de bare klarte å strekke strikken? Bare litt?

De peste og strevde. Gjorde seg lange og tynne.

Lenny vred på seg og strakk finnen ned mot pappaen i vannet ... men rakk ikke riktig ned. Gustav pisket vannet med halefinnen som en propell og strakk seg så lang han var opp av brønnvannet.

Det gikk bare ikke. Uansett hvor mye de strevde.

De fikk ikke tak i hverandre

Gustav svømte ned til bunnen av brønnen, spente fra der og fór opp som en pil, brøt vannskorpen og hoppet til ... men ...

Plask.

Den gamle ålen lettet knapt nok fra vannflaten. Hadde han vært en laks eller en ørret kunne det kanskje ha gått, men Gustav var og ble en bunnfisk. Det var bare å innse det. Og ikke var han særlig sprek heller, lenger, etter så mange år i den lille brønnen.

Gang på gang forsøkte han å ta sats, men nå slet han seg bare ut. Og var alt for langt unna til å gripe tak i åle-tauet, med Lenny i enden.

- Kom igjen pappa, du klarer det! lød oppmuntringene fra de kretsende åle-kroppene over ham.

- En gang til, sa Leif.

- Ikke gi deg! ropte Pappa Ål.

Etter en liten stund kom det spakt fra den mørke vannflaten: - Lenny?

- Ja, pappa.

- Jeg er lei for det. Tror ikke det går allikevel. Dere må nok bare dra hjem uten meg. Redd dere selv. Dra hjem.

- Nei, pappa! Det går jeg ikke med på. Vi må få det til, hilstet Lenny.

Gitta og Line tok spenntak mot brønnkanten, dro hele åle-tauet opp. Og avstanden mellom Lenny og Gustav ble bare større og større. Alle sammen ble dratt helt opp.

Borte var all optimismen og håpet. Alle sammen la seg utmattet i det duggvåte gresset. Noen gråt. Andre pustet og peste. Det var en fortvilet stemningen blant ålene. Var det virkelig ingenting de kunne gjøre?

Også så nærme de hadde vært ... enda gikk det ikke.

Alt strevet til ingen nytte.

Ingen ville egentlig gi opp, men de visste virkelig ikke hva de skulle gjøre ...

Det gikk en lang stund uten at noen sa noe som helst. Det var da Lone fikk en idé:

- Pappa.

- Ja.

- Vet du hva?

- Nei.

- Vi må ikke gi opp nå. Det går jeg ikke med på. Jeg har en idé, sa hun med tindrende øyne.

- Kan dere vente på meg her, en liten stund. Er straks tilbake.

Før pappaen rakk å protestere forsvant hun nedover mot havet. Pappa Ål så med forbløffelse og store, brune øyne på at datteren forsvant i gresset, over sanden på stranda, før hun gled lydløst ned i vannet. De hadde ingen annen mulighet, enn å forsøke ... noe, ja, hva det måtte være, tenkte han oppgitt og lot datteren sno seg vekk, mens han selv la seg utslitt ned i gresset, for å få igjen pusten.

DEILIG, TENKTE LONE, da hun var vel ute i vannet. Lynsnart snodde hun over den bølgete sanden inne på grunna. Gjennom grønske og over tarebunnen, før hun forsvant som en strek utover mot dypere vann.

- Mamma ... *pust*. Mamma ... *pes*.

- Vi klarer det ikke! ropte Lone fra hagen utenfor åle-huset.

- Vi må ha hjelp! Du må bli med oss! sa hun idet hun slang døren opp, vi rekker ikke ned til

Gustav.

- Hva!? Hei! Stopp en halv. Ro deg nå litt ned. Hva har skjedd, egentlig?

Så fortalte Lone om brønnen. Onkel Gustav og hvordan de *nesten* hadde klart å redde ham.

Mamma Ål så skeptisk ut, men hadde ikke annet valg enn å gjøre seg klar ... klar til å forlate huset for første gang på flere år.

- Du Lone, du Lone. Du gir ikke opp så lett, du. Og vet du hva?

- Nei?

- Det synes jeg er en fin egenskap. Jeg har ikke vært ute av døren, på flere år. Og nå skal du ha meg med opp på *land* i tillegg! Vet ikke engang om jeg *tør*, sa Mamma Ål usikkert.

- Joda mamma. Du *gjør* det. Du *tør* det. Jeg skal hjelpe deg, sa Lone oppmuntrende.

- Men først må vi svømme ut, ut av huset.

Mamma Ål stakk snuten så vidt ut av dørsprekken. Nølte litt, og kikket seg fort rundt før hun smatt inn igjen og ble sittende i gangen å hyperventilere med store øyne.

- Kom igjen mamma! Det går bra, jeg lover.

Så lot hun mammaen få litt tid på seg, slik at hun skulle bli litt vant til tanken om å svømme

ut og bli med opp på land.

Etter en liten stund stakk mamma-ålen snuten ut igjen. Litt lenger ut denne gangen.

Og enda litt til, men nei, nå stoppet hun opp igjen og ville snu. Lone oppmuntret henne med massevis av entusiasme og optimisme:

- Dette går fint. Du er jo allerede halvveis ute mamma!

Det var hun ikke. Ikke egentlig, bare knapt nok *så vidt* utenfor med hodet. Hun ålte seg litt lenger ut på steintrappen. Og da hun endelig hadde bestemt seg, lot hun seg gli, sakte, nedover trinnene med hodet først.

Det var da det skjedde:

Magen!

Den store tykke mamma-magen, buttet mot dørkarmene. Rumpa satt dønn fast, som en stor knute på innsiden av døren.

Bom fast, satt hun med den svære ræva si.

Mamma Ål satte i å klynke og bære seg. Nettopp det som hun hadde fryktet mest, hadde skjedd. Nå ville hun bare gi opp. Men da tok Lone springfart fra helt bak i rommet, skjøt ut som en nyttårsrakett mot den enorme rumpa som satt fast i døra, og traff det myke endestykket som et prosjektil. Lone spratt tilbake som om det var en trampoline, traff veggen bak i kjøkkenet og ble liggende på gulvet, helt omtåket.

Da Lone kom til seg selv, like etterpå, så hun bort på pluggen i døra og la merke til at mammaen faktisk hadde rikket seg, minst én tomme lengre ut. Ja! Så det fungerte tydeligvis med litt dytte-hjelp, tenkte hun oppglødd og full av fornyet iver.

- Sprell ifra, alt hva du er mamma for! Sett alle finner til! La oss prøve igjen! gjallet det fra bak i kjøkkenet et sted.

Så gjøv hun løs på det dissende mamma-stykket, nok en gang.

Og én gang til ...

Og igjen, med all kraften hun klarte å mobilisere ...

PLOPP, sa det.

Som en champagnekork fór Mamma Ål ut av døren og et godt stykke ut i hagen. Der ble hun liggende å okke seg mens hun gned seg på den såre stumpen. Lone svømte rundt henne i ring og var full av energi mens hun hvinte av fryd:

- Der ser du. Det gikk. Du er ute!

- Ja, jeg er ute av fengselet! istemte Mamma Ål henrykt.

- Tenk, sa hun og tok seg til ansiktet med begge finnene: at mitt eget hjem ble til et fengsel ...

Nei, vet du hva? Jeg trodde aldri jeg skulle komme meg ut av *det* huset. Har mange ganger tenkt at det kom til å bli min grav. Og det har gjort meg så uendelig trist og tafatt, forstår du det?

Mamma Ål ventet ikke på svar, men fortsatte:

- Men, nå! *Nå* er jeg endelig fri!

Blikket hennes vandret granskende og himmelfallent på alle de nære tingene, det vaiende sjøgresset, steintrappen, huset med den rare grønne sveisen fra utsiden ... ja, alt sammen så hun på med nyvunnet iver og nysgjerrighet. Og det var så-klart fantastisk, å se alt sammen slik på nært hold og fra helt andre vinkler enn fra vinduene i huset.

- Så vakkert det er her ute!

Mammaen omfavnet datteren og takket så mye for hjelpen.

- Nei, vi har da viktigere ting å ta oss til, sa hun myndig, la oss komme oss bort til stranden i en fei.

- Ja, for de andre ligger inne på land og venter på oss.

- Kom igjen, da har vi ingen tid å miste, sa Mamma Ål over skulderen og valset av sted.

Lone ble overrasket over hvordan Mamma Ål snodde seg i vei med et tempo hun ikke trodde var mulig for en *så* stor kropp. Og veien kunne hun fortsatt.

Lone hang litt etter. Hun begynte egentlig å bli ganske så sliten av alt sammen, og hadde mer enn nok med å henge med. I de sterke virvelstrømmene fra de store mamma-kroppen som ivret i vei, dro det seg opp en dyp midtskill mellom sjøgresset og tangen. Sand ble virvlet opp, og til tider var

det vanskelig for hun som svømte bak å se noe som helst, men hun ga seg ikke, hang på og fulgte etter som best hun kunne.

Da de endelig kom fram til stranden, forklarte Lone hvordan de skulle gå frem, for å komme videre.

Opp på land.

Ut i sanden.

Over gresset og helt opp til brønnen.

Alt sammen klarte Mamma Ål som ingenting, uten å klage å bære seg én eneste gang. For nå stod det liv på spill, og Mamma Ål hadde ikke et eneste ett å miste.

De andre ålene lå der Lone hadde forlatt dem: rundt om kring i gresset, mens de sparte på kreftene. Pappa Ål gjorde store øyne, da han så Mamma Ål som først kom krypende gjennom det våte gresset opp mot brønnen. Han måtte gni seg i dem, blunke flere ganger og klype seg i siden, før han forstod at det måtte være riktig, det han så:

- Men i jøssenavn! Nå har jeg aldri ... Gud-beare-meg-væl!

- Pytt, pytt, og pytt med *det*, sa Mamma Ål og blåste av alt skrytet til Pappa Ål.

Hadde de kanskje ikke viktigere ting å gjøre enn å ligge der å dra seg, mente hun bestemt.

Ja! Og jo! De andre var helt enig.

Nå forstod alle sammen den gode idéen til Lone. Og slik ble det:

Ålene fant sin plass, bet og grep seg fast i hverandre slik at åle-tauet ble som sist, rent bortsett fra:

Mamma Ål! Den største og tyngste av dem alle.

Nå stilte hun seg opp bakerst og tok et grepa tak rundt livet til Gitta, så svensken hylte til.

- Pytt med *det*, sa Mamma Ål, og holdt Gitta fast i et jerngrep, mens hun spente fra alt det hun klarte. Den lange slangen ble enda lenger enn forrige gang. Omkring seks meter lang var ledd-ormen nå. Den snodde seg over brønnkanten og strakk seg lenger, og lenger, og lenger nedover mot det mørke brønnvannet.

Alle sammen ble trygt og rolig firt ned. Helt ned. Slik at Lenny - som jo hang helt i enden av åle-tauet - dyppet med hodet ned i brønnvannet.

- *Pføy*, sa Lenny og spyttet ut det ferske, uvante vannet, som jo ikke var salt i det hele tatt.

Samtidig med at alt dette skjedde nede ved brønnen, begynte det å skje ting inne i huset oppe i bakken. Gamle og støle menneskeben begynte å røre på seg. En skjeggete fisker klødde seg bak, da han stolpret seg inn på badet i sine skitne, lange underbukser. Morgenstellet var den skjeggete rødtoppen ikke så nøye med, og det tok ikke lang tid før kaffekjelen putret på kokeplata inne på kjøkkenet. Nå stod herr Henriksen ved kjøkkenbenken og ventet på at kaffen skulle bli ferdig. Han skuet døs og mismodig ut av vinduet, da solen var ved å våkne, strakk seg og tegnet opp røde-oransje striper over horisonten i øst.

Nede i brønnen var det også blitt lysere nå. Og Lenny - som så faren sin tydeligere nå - ble enig om hvordan de skulle få heis Gustav opp.

- Bit deg fast i halefinnen min, hold tak og løft alt hva du er god for!

- Ok pappa!

Gustav la halen i munnen på sønnen, som nå sugde seg fast så godt han kunne.

Alle sammen mobiliserte alt de hadde av krefter. Og da Mamma Ål satte den store mamma-rumpa til, *da* begynte det virkelig å skje ting!

Hele ledd-ormen svingte litt på seg, før tauet av åle-kropper - nå med Gustav i enden - gled sakte oppover. Gustav ble dratt opp med halen opp og ut av brønnvannet.

Snart var magen fri.

Brystet.

Og til slutt dinglet hele den radmagre kroppen til Gustav over vannskorpen, mens det dryppet fra hodet hans og ned i den tomme, hule brønnen.

Midt mens han slynget og slang over den blanke, mørke vannflaten, tok han et slags endelig

farvel med det som hadde vært som et fengsel i over fem år. Gustav tenkte at nå, *nå* skulle det jammen bli godt å få oppleve noe annet, se noe nytt og slippe det samme kjedelige brønnvannet med den sirkelrunde kanten.

Det siste han så av det hele var at det ble borte under ham i mørket.

Opp.

Opp og over brønnkanten, med *ham* og hele hurven!

Herr Henriksen glodde utover eiendommen sin, med smale, mistenksomme øyne. Kaffen var ferdig. Nå stod han å så ut av kjøkkenvinduet mens han betraktet det som var sitt. Lot øynene hvile på verden, slik han likte å se den. Hans verden, som nå var farget blå i den timen før sola begynte å varme opp hele den blå buen og landskapet under. Han tok en slurk av den varme drikken og koste seg, likte seg da, når lyset var knapt og verden fortsatt var kald, blå og mørk. Full av mystiske skygger ... *Og! Hva? Grå-sorter slanger?* Han knep øynene sammen for liksom å se bedre hva som foregikk der nede ved brønnen i hagen ...

Gustav ble liggende i gresset å hive etter pusten. Han blunket og myste som en nyfødt, for å venne seg til alle de uvante omgivelsene. Ingen maste på den radmagre, og Lone kunne tydelig se hjertet som dunket gjennom den tynnslitte, hvite buken.

Snart fikk han tilbake fargen i kinnene og pusten roet seg.

Nå var det Mamma Ål som tok kommandoen. Ingen turte å si *henne* i mot. Iallfall ikke nå, etter den superfantastiske heldedåden de alle sammen hadde vært vitne til.

- Bra jobba, alle sammen!

Pappa Ål var enig og sa nøyaktig det samme:

- Bra jobba, alle sammen!

- Nå bærer det mot stranda! beordret Mamma Ål.

- Ja, mot stranda! pep mannen hennes som et ekko mens han pekte myndig i riktig retning.

Alle ålene snodde seg det raskeste de klarte, nedover gressplenen og mot vannet.

Det ingen av dem la merke til var det som nettopp nå skjedde oppe i huset bak dem:

Lyset på kjøkkenet.

Døren som åpnet seg.

Og den lurvete, skjeggete mannen som kom i lange kliv nedover gressplen.

Lone var helt utmattet, nå. Hun, som hadde vært frem og tilbake to ganger, hun hang rett og slett etter, klarte ikke å holde følge.

Den ene etter den andre snodde seg ut i sanden.

Lone hadde fortsatt noen meter igjen da herr Henriksen trampet sine sorte støvler dypt ned i gresset, like bak henne.

Lone snudde seg, lurte på hva det vara som dunket og slo sånn like i helene på henne?

Sjokket var stort da hun så hun den ufysiske menneskemannen som komme i ville kliv, med det røde, lange skjegget og krøllene som blafret i fartsvinden. Massiv og ruvende, med et mørkt og vilt blikk boret seg inn i henne.

Mannen dro innpå, kom nærmere. Og nærmere.

Nå ble hun så redd at halefinnen slo propell, slurte i det våte gresset, uten å få skikkelig tak. Hun kom seg altså ikke av flekken, og jo mer hun kavet dess saktere gikk det fremover.

Kanskje var det sjokket over å se et menneske, på så nært hold. Kanskje var hun for sliten, for liten ...

- Hjelp! forsøkte hun å rope.

Det låt spinkelt. Ingen hørte henne!

I den tørre sanden stoppet det nesten helt opp. Hun brukte sine siste krefter, sprellet og buktet på seg. Febrilsk og full av tørr sand skrapte henne opp langs den hvite buken.

En lang, hårete arm strakk seg mot henne bakfra.

En kraftig arbeidsneve grep henne hardt rundt magen.

Skjønt Lone var sleip og snodde seg like snart ut av grepet, som et såpestykke og falt ned i

sanden igjen.

Ikke lurt.

Nå ble hun dekket fra topp til tå med de tørre sandkornene.

Det var som sandpapir mot den sleipe, glatte kroppen.

Og da.

Da.

Da fikk han ordentlig tak, når sanden lå imellom og gav ham godt grep. Og denne gangen slapp han ikke! Hun ble løftet opp, og la merke til at alle de andre ålene forsvant ut i vannet og svømte mot dypet.

Hun tenkte: *Nå er min siste time kommet!*

LONE FØLTE SEG FORLATT, og satt nå dønn fast i det harde grepet til herr Henriksen. Han snudde henne rundt, stakk det ekle skjeggete ansiktet opp i hennes, og gransket henne grundig, fra topp til tå, mens han skoggerlo så de røde krøllene ristet.

- Ha-ha. Ho-ho! Jaja, det kan vel ikke skade med enda en ål i brønnen ... også smilte han skjelmsk og fortsatte: Eller vent nå litt, denne her er da mye større og passer nok bedre på middagsbordet.

- MO-HA-HA!

Den skadefro og buldrende latteren stakk som nåler i det lille åle-hjertet til Lone.

Denne her! tenkte hun.

Og det var det siste hun rakk å tenke før han puttet hele henne i en plastpose og slang den skjødesløst på ryggen.

- Hjelp! ropte hun igjen.

Nytteløst.

Var det slik det skulle ende. Ingenting kunne Lone gjøre, annet enn å deise mot den store, kraftige ryggen til herr Henriksen, som nå gikk ned til vannkanten og vadet bortover grunna i de sorte gummistøvlene, før han skar oppover den bratte stien fra brygga og opp mot huset.

Da han kom frem til huset og steintrappa, la han fra seg plastposen på en stor, grå steinhelle, og rotet frem nøklene for å låse opp døra.

Det måtte være minst tretti meter ned til vannet. Og uten føtter, tenkte Lone, har jeg ikke mulighet til å sno meg i fra ham, ned bakken og hele veien *dit*. Når hun tenkte på hvor raskt han hadde løpt over gresset, og hvordan han hadde vært over henne på et blunk, ble hun helt maktesløs. Dessuten

var hun var utmattet og nærmest uttørket, etter så lang tid på land. Plutselig begynte kroppen hennes å gispe etter vann, uten at hun selv ville det. Det var en refleks og nå føltes det som om luften kvalte henne, mer og mer, for hvert sekund som gikk. Det knyttet seg i mellomgulvet hennes igjen, og igjen, brystet snurpet seg sammen og øynene rant.

Det svartnet for henne. Og nå var hun nær ved å gi opp. Men så tenkte hun på Lenny, den høflige gutten med det hyggelige smilet. På Pappa Ål med alle de morsomme historiene, og på mammaen som hadde vært slik en helt. Hun tenkte på Line, ja, alle sammen tenkte hun på. Og Huset på tarebunnen med det morsomme, grønne håret, som liksom blåste langsomt hit og dit. Hele livet hennes glimtete til og viste seg som små, utydelige minnebilder i hodet på henne.

Nå er det over, livet! Hun forstod det. Og forsøkte å tenke igjennom det hele, før hun havnet i den sorte gryta på kjøkkenet til herr Henriksen ...

Brått ble alle de vonde tankene avbrutt, da hun glippet sløvt med øynene og oppdaget noe som hun ikke hadde lagt merke til tidligere: Et bitte lite hull i den gamle, slitte plastposen. Kunne det stemme?

Ja!

Det så slik ut!

Men var det ikke litt for lite til å sno seg gjennom? Kanskje hvis jeg stikker snuten ut, lirker den så vidt igjennom og klemmer til, tenkte hun oppjaget og SPENTE i fra. TRYKKET til.

Og akkurat som tannkremen blir skviset ut av tuben, KLEMTE, PRESSET og TVANG hun seg sakte gjennom den lille åpningen.

Nå passet det aldeles utmerket at hun var liten av vekst, for hadde hun bare vært littegrann større, så ville hun ha satt seg bom fast før hun var halvveis gjennom hullet.

Posen ble løftet opp over steinhellene, og akkurat da, når hun fikk hjelp av tyngdekraften, da utvidet hullet seg ... Og! ... Og ... DA! Ja da tøyt hun ut som en lang, tynn ... som en lang, tynn bæsje! Slik presset hun seg selv ut, litt etter litt, og mer og mer. Men selv om hun var ganske så smidig, fikk hun seg liksom ikke helt igjennom. Hun måtte PRESSE på og bruke finnene til å skyve ifra.

Og der!

Nå falt hun.

Endelig!

Rett ned på trappa, på steinhella. Lone spente alle musklene i påvente av det harde støtet. Samtidig var hun lur som en ål og falt ikke pladask, rett ned og slo pusten ut av seg.

Nei, Lone krøllet seg sammen og gjorde seg rund.

Rund som et hjul!

Og bet seg i halen. Tok bakken, mens hun gikk rundt motsatt vei. På den måten fikk hun fart nok og trillet fremover. Hun slapp ikke halen med munnen, ikke for alt i verden, tenkte hun, da hun trillet som en ball ned fra steinhella og ut på stien mot vannet.

Det gikk fortere og fortere. Rundt og rundt. Hun ble svimmel, men hva gjorde vel det! Heller svimmel enn død! rakk hun å tenke og bet seg enda hardere fast i seg selv.

Nå trillet hun som et sykkelsslange i vill fart nedover stien.

Henriksen snudde seg, la på sprang etter henne, men nå var det hun som var raskest. Gubben hadde ikke nubbesjanse, og før han hadde kommet seg ned av trappa, var hun allerede halvveis nedi bakken.

Nå, bar det mot bryggen i en hei-dundrende fart.

Hun traff en stein, lettet fra bakken og gjorde et elegant hopp, før hun deiset ned på stien med et smell. Musklene var stive som stålfjærer. Det gjorde ikke vondt i det hele tatt, for hun var fast bestemt og styrte rett mot brygga i enden av stien.

Henriksen løp etter på stien med armene veivende foran seg, mens han remjet som en bavian. Lone klarte ikke å la være å hånflire av den fjantete forfølgeren, der hun spant av gårde så det kilte i magen.

Henriksen bannet og bar seg. Hun kunne ikke annet enn å le. Og som om ikke det var nok: Snublet han i den samme steinen på stien, falt med det skjeggete trynet, rett i bakken, tumlet nedover stien og promptet surt, før han ble liggende med den lange underbukserumpa i været mens en brun

suppe farget baken brun.

- He-he, det har du godt av din ... din fy-sak! ropte hun idet hun traff de første plankene på bryggen.

FLAPP. FLAPP. FLAPP, lød det, hver gang hun traff en ny planke.

Lone krysset den lange bryggen på en-to-tre.

Der var kanten. Og der så hun vannet, under.

Lone ble slynget ut i luften og ble hengende en liten stund, midt i mellom opp og ned, før hun slapp taket i sin egen hale og rettet seg ut som en profesjonell stuper. Elegant, og i en høy bue over vannflaten, knakk hun sammen på midten, og tok vannet med et vakkert svalestup. Hun brøt vannflaten uten å lage så mye som et plask. Kun en dump lyd og en liten luftboble, som når en flat og liten stein treffer vannet på langs.

PLUPP!

Den ørlille luftboblen var alt som lå igjen av henne på den andre siden av den tynne hinnen mellom luften og vannet.

Boblen sprakk.

Og Lone forsvant ned i dypet og gjemte seg blant sjøgress og blæretang.

Da hun hadde fått igjen pusten, svømte hun hjem.

Når de andre fikk se henne, strålte øynene til alle ålene som stjerner på nattehimmelen.

Og da hun fortalte om hvordan hun hadde sluppet unna herr Henriksen, da gapskrattet hele åle-hopen.

Familien Lo, de lo.

Og Le, lo også.

- Ho-ho-ho!

- He-he-he!

- Hi-hi-hi!

- Gikk han virkelig på snørra i underbuksa og dreit i bukse? spurte Lenny med en stor latter i munnen, én som var full av skadefryd og lettelse.

- Ja-a! sa hun hikstende.

- Det hadde han bare godt av!

Og det var alle sammen enige om.

Dagen etterpå mente Pappa Ål at familien Le godt kunne få bo i nordfløyen av det store huset.

Og slik ble det.

Fortsatt, den dag i dag bor de sammen. En sammensveiset gjeng har de blitt.

Og en dag blir det kanskje fler av dem, hvem vet?

Det er bra at de er sammen, for det er neimen ikke mange igjen i sjøen der vi bader om sommeren. Den europeiske ålen er nesten helt utryddet. Det finnes faktisk så få åler igjen at ålen er på den norske rødlisten, som en kritisk truet art. Derfor er den fredet, ålen. Og ingen vet riktig hvorfor de forsvinner, heller. Akkurat som med glassmaneten i Oslo fjorden. Plutselig en dag var de også borte. Så neste gang du er ute å svømmer med dykkermaske, kan du jo se etter dem, ålene, eller husene de bor i. Skulle du treffe på noen dumme fiskere som fanger åler, selv om de vet at de er sjeldne, da kan du hilse å si:

«Det er FORBUDT å fange ål i Norge! »

«Ja, og i Sverige også for den sakens skyld!»

Da får de nok noe å tenke på, slike som herr Henriksen.

Ja, og husk på å se ekstra godt etter der nede på tarebunnen, blant sjøgress og blæretang. Kanskje er hun der. Lone. Ja, og Lenny. Line . Pappa Ål og mammaen. Hvem vet, kanskje har de blitt flere siden sist.

Flere åler som Lo.

Og Le.